

San Marcos

Ñu waïyegu buhenugañumi

Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28

1 ¹Goãmũ magũ Jesucristo ïgu iirare, òari buherire wereri òpa árĩnũgayoro. ²Goãmũ yare weremũhtadigũ Isaia ïgu iribojegue gojadiro dopa ta i wereri ãhraa. Òpa arĩ gojañumi ïgu:

Goãmũ ïgu magũre òpa arĩpũ: “Mũ core mũre weryubure obeogu iiaa.

³Eropigũ ïgu masa marirogue árĩgũcumi. Ìgũre peerãre weregũ busũro mera arĩ wereniugũcumi: ‘Mari Opũ ïgu ariburi mare amuro dopa ïgu ariboro core òarã árĩyũque ïgũre peemorã,’ arĩ wereniugũcumi,” arĩpũ Goãmũ, arĩ gojañumi Isaia, Ñu waïyegu ïgu masa dehyoaboro coregue.

⁴Eropigũ Ñu waïyegu masa marirogue masare buhemũripũ. Òpa arĩpũ: —Mũa ñero iirire bũjawereque. Dohpague òarĩpũre gohrotoque. Eropirã waïyenirã árĩque. Mũa eropa gohrotocũ ïagu mũa ñero iirare Goãmũ cãdijigũcumi, arĩ buhemũripũ ïgu. ⁵Eropirã árĩpehrero Judea yeba majarã, Jerusalén majarã mera ïgu pohrogue peerã ejañorã. Eropigũ Ñu erãre waïyepũ Jordán waïcũriyague. Erã ñero iirare weretarituhacũ ïha ïgu erãre waïyemũripũ.

⁶Eropigũ Ñu camello ya gasiro suhrĩrore suhrĩcũpũ. Waibũgũ ya gasĩrore ta tuãdiuridacũgũ árĩpũ. Poreroa, mome sã ïgu bari árĩyoro.

⁷Eropigũ òpa arĩ buhemũripũ:

—Yũ pũhrũre yũ tauro turaũ arigũcumi. Òtariagu ãhrimi ïgu. Ìgu iro dopa òagu árĩbeaa yũpũ. Eropigũ ïgũre pepigũ, “Yũ tamera bu árĩgu ãhraa yũhũ,” arĩ pepia yũhũ. ⁸Masare waïyegu deco mera waïyeya yũpũ. Ìgũpũ yũ tauro iigũcumi. Mũare Goãmũ yarã iigũcumi ïgu. Espĩritu Santore masa mera árĩnĩguicũ iigũcumi, arĩ buherũ Ñu.

Ñu Jesure waïyeñumi

Mt 3.13-17; Lc 3.21-22

⁹Eropi irisubure Jesu Nazaregue, Galilea yeba árĩri maca árĩdigũ, dia Jordán waïcũriyague ejarũ. Ìgu eropa ejacũ Ñu waïyepũ ïgũre. ¹⁰Ìgu waïyetuhajacũ Jesu diague niguidigũ, majanũgaja mũmarogue ïhamujũpũ.

Um̄si p̄rimaa wayoro. Ero p̄rimaacū ta Esp̄ritu Santo buja iro dopa bejagū īgu weca dijibejap̄u. ¹¹Eropiro um̄arogue werenigui ri busuyoro. —M̄h̄u yu maḡu yu mahiḡu āhraa. M̄u mera b̄rigā mucubiria, ar̄iro cariyoro um̄arogue.

Satana ñerire iidoreriñumi Jesure

Mt 4.1-11; Lc 4.1-13

¹²Irisubure Esp̄ritu Santo Jesure masa marirogue wadorep̄u. ¹³Erogue ejagū cuarenta n̄ri gohra ar̄ip̄u. Erogue īgu ar̄icū, Satanap̄u Jesu īgu ñero iirire iadiagū ñerire iidorerip̄u īgure. Eropigū Jesu waimurā n̄gu majarā watope ar̄ip̄u. Eropirā anyuap̄u īgure itamu īgure bari oñorā.

Jesu Galilea yebague buheñumi

Mt 4.12-17; Lc 4.14-15

¹⁴Eropi Ñure erā peresugue erā biha dohora p̄hru, Jesup̄u Galileague ñari buherire Goām̄u īgu op̄u ar̄irire weregū wap̄u. ¹⁵Ōpa ar̄i werep̄u: —Dohpaguere ōpa āhraa: Goām̄u īgu op̄u ar̄iboro merogā dahyaa. M̄ua ñeri iirire bujawereque. Eropirā ñarire gohrotoque. Ōari buherire peeque m̄ua, ar̄i buhem̄urip̄u Jesu.

Jesu wapicurā wai wejērāre īgu mera majarā ar̄imorāre sihuñumi

Mt 4.18-22; Lc 5.1-11

¹⁶Eropigū Galilea waic̄uriya t̄rogue ejagū, Simore īgu pagū magū mera bocajap̄u. Erā wai wejēdi masa ar̄iñorā. Erā wejēdi yucure mehyurā iñorā erā iri ditaru w̄ari ditarugue.

¹⁷Erāre ar̄ip̄u Jesu:

—Yu mera majarā ar̄imorā arique m̄ua. Yu mera m̄ua aricū m̄ua waire m̄ua ñeha gameneorā m̄ua iiro dopa ta, Goām̄u yarā ar̄imorāre sihu gameneomorāre iirā ar̄icū iigura m̄uare. Yu mera m̄ua aricū eropa iimorāre apigura m̄uare. Eropirā yu mera arique, ar̄ip̄u Jesu.

¹⁸Īgu eroparicū peerā, erā wejēdi yucure apicā īgu mera waha wañorā.

¹⁹Eropirā erā merogā tarigā Santiagore īgu pagū magū Ñu s̄are bocañañorā daja. Erāp̄u Zebedeo porā ar̄iñorā. Erā ya dohodirugue erā wejēdi yucure amurā iñorā. ²⁰Erā perāre īgu sihubeop̄u. Īgu sihubeocū pee erāp̄u erā pagure īgure itamurā mera dohodirugue apicā Jesu mera waha wañorā.

Watī ñajasūdigū Jesure bocatiriñumi

Lc 4.31-37

²¹Eropi erā Capernaum waic̄uri macague ejañorā. Eropigū Sabado ar̄icū judio masa erā buheri wihigue buhegū ñajap̄u. ²²Eropigū ñaro masipehogū buhegū, judio masare erā buherā iro dopa ar̄ibirip̄u īgu. Īgu

eropa buhecũ iri maca majarã pee uca wañorã. ²³Irisubure iri wihire yujugũ watĩ ñajasũdigu áripũ. Eropigũ òpa arĩ gaguiniguipũ Jesure:

²⁴—Mũhũ Jesu Nazare majagũ garibobiricãque guare watẽare. ¿Duhpibu òpa iiri guare? ¿Mũhũ guare dederecũ iibu iiri? Goãmũ magũ mũ òagũ áricũ gũa masia, arĩ gaguiniguipũ igũ Jesure.

²⁵Ígũ eroparicũ peegũ Jesu turipũ watĩre:

—Ejarimaricãque. Ígũre cohã wiria waque, arĩpũ Jesu.

²⁶Eropigũ watĩ masũre yeba mehmereja tũrucũ iipũ. Ígũ gaguiniguicũ ta wiriapũ ígũre. ²⁷Eropirã áripheerã iri wihi doanirã ígũ eropa wacũ ìha ucataria waha òpa arĩñorã:

—Yaho. ¿Ñehe buheri àhriri ii? ¿Mama buheri ta àhriri? Ígũ opũ iro dopa ta doremi watẽare. Ígũ dorecũ watẽapũ tarinũgabeama ígũre, arĩ wereniguĩñorã iri wihi doarã erã basi.

²⁸Eropirã bajamenũrigã pũhrũgã ta, áripheerã Galilea yeba majarã irire ígũ eropa iirare masipehrea wañorã.

Jesu Simo Pedro mũñecore òago iĩñumi

Mt 8.14-15; Lc 4.38-39

²⁹Eropi Jesu sã judio masa erã buheri wihigue árinirã wiria wañorã. Erã eropa wiriara pũhrũ Jesu, Santiago, Ñu mera, Simo ígũ pagũ magũ Andre sã ya wihigue ñajapũ. ³⁰Irisubure Simo mũñeco nimacũri dorecũgo camague igo oyacũ wereñorã Jesure. ³¹Erã eropa werecũ peegũ, ígũ igo pohrogue eja, igo mojotore ñeha, igore tara wahgũ doborũ. Ígũ tara wahgũ dohocũ ta igore nimacũri taria wayoro. Taricũ pepigo igopũ wahgã erãre bari ejopo.

Jesu bajarã dorecũrãre òarã iĩñumi

Mt 8.16-17; Lc 4.40-41

³²Ñamicague abe ñajara pũhrũgue masa áripheerã dorecũrãre, gajirã watẽa ñajasũnirãre, pũriri dorecũrãre Jesu pohrogue aĩ ejañorã. ³³Eropirã áripheerã iri maca majarã gamenereñorã Jesu áriiri wihi disiporore. ³⁴Eropigũ Jesu bajarã dorecũrãre, baja dore oparãre òarã wacũ iipũ. Masa bajarãre watẽare wiupũ. Eropigũ watẽa Jesu Goãmũ magũ ígũ áriirire erã masicũ ìagũ Jesupũ erãre irire weredorebiripũ.

Galilea yebague Jesu buheñumi

Lc 4.42-44

³⁵Eropigũ ñamiñarigã áricũ boyoboro core, ígũ wahgãra pũhrũ masa marirogue ígũ Pagũ Goãmũre serẽgũ wapũ. ³⁶Ígũ eropa wacũ ìarã Simo sã ígũre amarã ejañorã. ³⁷Eropirã ígũre bocatĩri òpa arĩñorã:

—Masa áripheerã mũre ahmama, arĩñorã erã ígũre.

³⁸Erã eroparicũ peegũ òpa arĩpũ Jesupũ.

—I macare buhegu ahrabu yuhu. Eropirã gaji macari sãre õgã maja macari sãre buherã warã mari. Yuhu iri macari sãre buhegura, arĩpu Jesu.

³⁹Eropigu arĩpehrero Galilea yebare buhecupũ. Eropigu macari nũcu erã ya buheri wirigue ñajaja buhepu. Pũriri dorecurã sãre pũririre cõãpu. Watẽare masare ñajanirãre cohã wiupu.

Jesu cami boagure õagu iĩnumi

Mt 8.1-4; Lc 5.12-16

⁴⁰Eropi gajigu cami boagu Jesu pohrogue eja, mereja serẽpu:

—Mũhu yũre õagu wacũ iidiagu, yũre õagu wacũ iimasia, arĩpu cami boagupu Jesure.

⁴¹ĩgu eroparicũ peegu Jesu ĩgure mojomoro ĩapu. Eropigu Jesu ĩgu mojoto mera mohmeripu. Mohmeripu ta õpa arĩpu:

—Irire iidiaca. Őagu arĩque mũhu, arĩpu Jesu.

⁴²ĩgu eroparicũ ta ĩgu cami boara yaria wayoro. Őagu wapũ ĩgu. ⁴³ĩgu eropa wacũ ĩagu Jesu ĩgure turaro mera werẽpu:

⁴⁴—Yuhu mũre õpa iirare gajirãre ne werebircãque. Eropa werebiquereregu ta mũ dũpũre õaro warare pahire ĩhmugũ waque, “Őagu ahrimi,” arĩdoregu. Goãmu doreri Moiserẽ ĩgu apidiro dopa ta iique. Eropigu mirimagũgãre oque pahire mũ õagu warare masare mũ ĩhmuburire, arĩpu Jesu ĩgure. Őpa arĩtuhaja waque, arĩpu ĩgure.

⁴⁵ĩgu eropa masare weredorebircãrecũ ta ĩgũpũ waha arĩpehreri macari majarãre Jesu ĩgure õagu wacũ iirare werẽpu. ĩgu eropa werera pũhrũ Jesu masa bajarã erã arĩroguere wamasibiripu. Eropigu ĩgu masa bajamerãgã arĩroguẽ arĩpu. Eroguẽ ĩgu arĩcũ baja macari majarã ĩgu pohrogue ejañorã.

Jesu dũpu bũhadigũre õagu wacũ iĩnumi

Mt 9.1-8; Lc 5.17-26

2 ¹Bajamenari pũhrũ Jesu Capernaungue dujaa wapũ. Wihigue ĩgu arĩcũ masa masiñorã. ²Eropirã masa ero bajarã gamenere iri wihire ujutũria waha disiporogue wirinũgajañorã. Eropigu Jesu erãre õari buherire werẽpu. ³Eropirã gajirã sã Jesu pohro ejariñorã. Erã wapicũrã uma dũpu bũhadigũre aĩ ejañorã. ⁴Eropa ejarã masa bajarã arĩcũ ĩarã Jesu pohrogue aĩ ñajamasibiriñorã. Eropirã erã dũpu bũhadigũre aĩ muju wihi weca aĩ weasiri ñajaa Jesu ĩgu niguiro weca pihri dijuñorã. “Jesu ihĩ ĩgu dorecũrĩre taricũ iigũcumi,” arĩ pepiñorã erã. ⁵Erã eroparĩ pepicũ masigu Jesupũ dorecũgũre õpa arĩ werẽpu: —Mahgu, mũ ñero iirare cõãtuhabu, arĩpu Jesu dũpu bũhadigũre.

⁶ĩgu eroparicũ peerã erogũe doarã judio masare buherãpũ erã basi õpa arĩ pepiñorã: ⁷“Ihĩ eropa arĩ wereniguibircãporo. Goãmũre ñero wereniguiguĩ iimi ihĩ. ĩgu masũ mari iro dopa arĩgu ahrimi ĩgu sã. Eropigu ĩgu mari ñero iirare cõãmasibeami. Goãmũ dilta masa erã ñero iirire cõãmasimi,” arĩ pepiñorã erã.

⁸Erã eropa arĩ pepicũ ĩagu, Jesu erã pepirire masigu õpa arĩpu erãre:

—¿Duhpirā mña eropa arī pepiri? ⁹“Mñ ñero iirare cóātuhabu,” yñ arīcū pee “Gñyaricugñ āhrimi,” arāa mña yñre masibiriquerē ta. Ihī dñpñ buhadigñre “Wahgānugajaque,” yñ arīcū ñgñ wahgānugajacū ñarā yñ arīra ñiaye arīcū masirāca mña. ¹⁰Yñhñ masñ Goāmñ ñgñ obeodigñ arīgñ ñ yebaguere masa erā ñero iirire cóāmasia yñhñ. Mña irire masiboro dopa ñgñre wahgānugajacū ñgñra, arīpñ Jesu judio masare buherāre.

Eropa arītuhaja dñpñ buhadigñre ñpa arīpñ:

¹¹—Mñre arīgñ ñiaa: Wahgānugajaque. Curique. Mñ pñgñre añ waque mñ ya wihigñe, arīpñ ñgñre Jesu.

¹²Ñgñ eroparīcū peegñ dñpñ buhadigñpñ wahgānugaja, ñgñ pñgñre añ arīpehrerā masa erā ñhuro wiria waha wapñ. ñgñ eropiicū ñarā erā arīpehrerā ñhamaria wañorā.

—Goāmñ ñagñ turagñ āhrimi. Ne ñpa iirire ñabirimñrabñ mari, arīñorā erā basi.

Jesu Levíre ñgñ mera majagñ arībure sihuñumi

Mt 9.9-13; Lc 5.27-32

¹³Eropi dipaturi Jesu ditaru tñrogue wapñ. Eropigñ masa bajarā ñgñ pohrogue eja gamenerecū ñagñ ñgñ erāre buherñ. ¹⁴Eropa ñituha, erogue arīdigñ wagñ, Levíre Alfeo magñre ñgñ mohmeri taribugue bocajapñ. Gajirā mera oparā ya arībure wajasea corerā mera arīpñ Leví. ñgñre bocajagñ ñpa arīpñ:

—Yñ mera majagñ arībñ arique mñhñ, arīpñ Jesu Levíre.

Ñgñ eroparīcū peegñ Levípñ wahgānugaja Jesu mera waha wapñ.

¹⁵Pñhrñ ñgñ ñgñ buherā mera Leví ya wihire mesague ba doacū bajarā wajasea corerā “Ñero iirā āhrima,” masa erā arīrā erā mera ba doañorā. ¹⁶Erogue erā doara pñhrñ, gajirā judio masare buherā, fariseo masa sã Jesu ñero iirā mera ñgñ bacū ñañorā. Eropa ñarā ñpa arīñorā:

—¿Duhpigñ ñero iirā wajasea corerā mera bahari Jesu? arī serēpiñorā judio masare buherā Jesu buherāre.

¹⁷Erā eroparīcū peegñ ñpa arī yñhrīpñ Jesupñ:

—Dorecñrā ñihta duhturure ahmama. Dorecñrā duhturure amaro dopa ta “Ñegñ āhraa yñhñ,” arīrā yñre amarācoma. Eropigñ “Ñegñ āhraa,” arīrā ñihta erā ñero iirare bujaweredore ñarīpñre gohrotocū ñgñ arībñ yñhñ. Erā basi “Ñarā āhraa gñ,” arī pepirāpñre ñtamugñ arībīrībñ, arīpñ Jesu erāre.

Ba duhurire serēpiñuma gajirā Jesure

Mt 9.14-17; Lc 5.33-39

¹⁸Irisubure Ññ buherā, fariseo masa sã Goāmñre umupeomorā ba duhumñriñorā. Eropirā masa Jesu pohro eraa ñgñre serēpiñorā.

—Erā Ññ buherā, fariseo masa buherā sã Goāmñ ya arībure iirā, ba duhumñrama. ¿Duhpirā mñ buherāpñ ba duhubearī? arīñorā erā Jesure.

¹⁹Erā eroparīcū pee Jesu erāre ñpa arī yñhrīpñ:

—Ōpa āhraa iri: Mojoto diridigu ĩgu bosenure iicũ ĩgu mera majarã bujowererã ba duhurã iibeama. ĩgu mera árĩrã mucubiri barã iima. Eropa ta yũ buherã sã yũ mera árĩrã ba duhumasibeama. ²⁰Yujunũ Goãmũ yũre aĩcãgũcumĩ. Eropa ĩgu aĩgãra pũhrũ yũ buherã mera árĩsome yũhũ. Eropirã irisubugue tamerare yũ buherã ba duhurãcoma, arĩpũ Jesu.

²¹Erã iribojegue maja buheri mera mama buheri mera erã buhe morediacũ ĩagu ōpa arĩ werenemopũ Jesu werenigui queori mera:

—Ne mama gasiro suhri gasiro mera mũrañe suhrirore seretu masiya mara. Eropiicũ mama gasiro mari coera pũhrũ mũrañere suhrirore taragameneo, wũtariaro yehgucũ iiaa. Eropa ta mama buherire mũra buheri mera wapi moa buhebircãro gahmea. ²²Eropirã ne igui decore imisĩri decore waibũgu gasiro ajurore mũra ajurore pisãbircãro gahmea. Eropiro igui deco pahmutarirogue mũra ajurore yehgue dija wahaa. Iri ajuro yehgucũ igui deco sã cohmo, ajuro sã cohmoa wahaa. Eropirã igui decore mama ajuro mera pisãro gahmea. Eropiicũ igui deco sã cohmoabea. Ajuro sã cohmoabea. Eropa ta mama buheri, mũra buheri mera more buhebircãro gahmea, arĩ buhepũ Jesu erãre.

Sabado árĩcũ Jesu buherã trigo pororire turĩñuma

Mt 12.1-8; Lc 6.1-5

²³Gajinũ Sabado árĩcũ Jesu sã trigo pohegue ĩha taria wañorã. Eroque tariarã ĩgu buherãpũ trigo pororire turĩ tari wahgãñorã. ²⁴Erã eropiicũ ĩarã ōpa arĩñorã fariseo masa Jesure:

—Peenique gũare. ¿Duhpirã mũ buherã Sabadonũ mari soorinũ árĩquerecũ Goãmũ ĩgu mohmedobiririnũre mohmeri erã? Mari dorerire tarinũgarã iima, arĩñorã erã Jesure.

²⁵⁻²⁶Erã eroparĩcũ peegu yũ buherã tarinũgarã iibeama arĩgu ōpa arĩpũ erãre:

—Iribojegue Davi ĩgu mera majarã mera oaboagu Goãmũ wihigue ñaja iri wihi árĩri panre Goãmũ ya panre bañumi. Eropigu ĩgu mera majarã sãre badoregũ iri panre oñumi. Iri panre pahia dihtare badorera árĩyoro. Goãmũ doreri gajirãre iri panre badorebiriyoro. Irisubure Abiata waĩcũgu pahia opũ árĩñumi. ¿Davi sã irire erã iirare Goãmũ yare erã gojarare buhebirari mũa? Davi iri panre bagũ Goãmũre tarinũgagu iibiriñumi. Dohpagãre yũ buherã sã i trigo yerire turĩ barã Goãmũre tarinũgarã iibeama, arĩpũ Jesu.

²⁷Eropa arĩtuhaja ōpa arĩnemopũ:

—Goãmũ masare iituhajagu soorinũre doreñumi “Masa sooporo,” arĩgu. Eropa iigu masa inũre iiburire weregu āhrimi. Masapũ inũre erã iiburire wererã árĩbeama. ²⁸Eropigu yũhũ masũ Goãmũ ĩgu obeodigu inonũ soorinũ sãre masa erã iiburire doremasia, arĩpũ Jesu erãre.

Mojoto buhadigu ōaro wañumi

Mt 12.9-14; Lc 6.6-11

3 ¹Gaji Sabado áricū Jesu judio masa erā buheri wihigue eja ñajapu daja. Eropigu mojoto buhadigu sã ero áripu. Eropirã iri wihi árirã Jesure ihanruñorã igure weresãmorã. ²Sabado áricū Jesu mojoto buhadigure igu ōagu iicū iarã, “Mari soorinure Jesu mohmegu iimi,” arĩ weresãdiañorã Jesure. ³Eropigu ōpa arĩpu Jesu mojoto buhadigure:

—Wahgãnugajaque. Arique ōgue, arĩpu.

Ōpa arĩtuha iri wihi árirãre wereru:

⁴—¿Sabado áricū ōarire iicū ōabeari? ¿Ñerire iicũpũre ōhari mũa pepicũ? Sabado áricū masũre masucũ ōapũrica. Masũre wejẽcũpũre ōabeaa, arĩ wereru Jesu erãre.

ĩgu eropa arĩquerecũ ta yũhribiriñorã. ⁵Erã eropa yũhribiricũ iagu Jesu erãre ihamehtu erã mera guapu. Erã igure peediabiricũ iagu Jesu erã mera bujawerupu. Eropigu mojoto buhadigure arĩpu:

—Mũ mojotore sisirãbeoque, arĩpu igure.

ĩgu eroparicũ peegu igu mojotore sisirãbeopũ igu. ĩgu eropiicũ ta ōari mojoto wayoro. ⁶ĩgu ya mojoto ōari mojoto wacũ iarã fariseo masa wiria wañorã. Wiria Herode curu majarã mera gamenere, “¿Dohpa ii ihĩ Jesure wejẽracuri?” arĩ weretamuñorã erã erã basi.

Masa bajarã ditaru tũrogue áriñuma

⁷⁻⁸Eropi Jesu igu buherã mera ditaru tũrogue wapu. Erã erogue wacũ iarã Galilea majarã masa bajarã erã puhru nurusiañorã. Eropirã Judea yeba majarã, Jerusalén majarã, Idumea yeba majarã, Jordán waicũriya gajipu masegue majarã, Tiro majarã, Sidón majarã igure iarã wañorã igu iirare peenjarã. ⁹Eropirã bajarã áriñorã Jesu pohore. Tuucãhmota nũgajacãñorã. Eropigu Jesu igu buherãre gasirure amuyudorepu igu doaborore. ¹⁰Bajarã dorecũrãre igu ōarã wacũ iicũ iarã gajirã dorecũrã sã igure pẽhrediañorã. ¹¹Eropirã watẽa ñajasũnirã Jesure iarã igu pohro mereja arĩñorã:

—Mũhũ Goãmu magu ãhraa, arĩ gaguiniguñorã erã igure.

¹²Eropigu erãre Goãmu magu igu áririre turaro mera gajirãre weredorebiripu Jesu.

Jesu igu buherãre doce gohra beyeñumi

Mt 10.1-4; Lc 6.12-16

¹³Eropigu Jesu utãgũgue mũria igu gamerãre sihupu. ĩgu eropa sihubeocũ peerã igu pohrogue ejañorã. ¹⁴Eropigu doce umare igu mera majarãre, igu obeomorãre beyepũ. Gaji macarigue igu yare buherã wamorãre beyedobopũ Jesu. ¹⁵Eropigu watẽare erã cõãburire apipu erãre. ¹⁶⁻¹⁹Oã áriñorã doce gohra uma igu beyenirã. Simo, Santiago Zebedeo magu, igu pagu magu Ñũ,

Andre, Felipe, Bartolomé, Mateo, Toma, Santiago Alfeo magu, Tadeo, Simo celote ya curu majagu, Juda Iscariote, oã nũcure Jesu beyedobopu. Jesu Simore Pedro waıyeru. Santiagore, Nu mera Boanerges waıyeru. Boanerges mari ya mera “bupu masa” waıcuma. Juda Iscariote Jesure ihaturirãre ihmubu arıpu. Erãre beyedobotuha Jesu dijaha wihigue ñaja wapu.

—Jesu watı turari opami, arı weresãñuma masa

Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10

²⁰Eropi ero dipaturi masa bajarã gamenereñorã daja erã pohro. Eropirã igu igu buherã sã ne bamasibiriñorã. ²¹Eropirã Jesu acawererã igu iirare peebeñorã. “Jesu goroweregũ wagũ iimi,” masa arıçũ peeñorã. Eropirã igu pohrogue eja igure aıgãridiariñorã.

²²Gajirãpu òpa arıñorã:

—Beelzebú igure eropa iicũ iucumi. Igu watẽare cóãgu Beelzebú watẽa opu turari mera erãre cohãmi, arıñorã Jerusaléngue arinirã judio masare buherãpu.

²³Erã eroparıçũ peegu Jesupu erãre sihubeo werenigui queoriñe mera wereru erãre.

—Watı ya turari mera watẽare cóãgu iibea. Watẽa erã basi cóãmasibeama.

²⁴Eropirã yuju yeba majarã erã basi gamequeãrã iri yeba majarã pehrea wacoma. ²⁵Eropirã yuju wihi majarã erã basi erã gamequeãrã iri wihi majarã pehrea wacoma. ²⁶Eropigu igu Satana watẽa opu watẽare yure cóãdoregu, igu basi ta gamequeãgu iibocumi. Eropigu igu pehrea wabocumi.

²⁷Òpa ta àhraa watı turagure tarinugari werediachũ: Wihi opu turagure diribigu, yajari masũ igu ya wihire ñajaja yajamasibeami. Igu igu dirira puhru tamerare ñajaja yajamasimi igure, arı wereru Jesu. Eropa arı wereru watıre igu tarinugarare wereru. Watı turagu arıquerecũ ta Jesu igure tarinugami watẽare cohã wiugu.

²⁸Eropigu arınemopu Jesu:

—Diaye arıgu iiaa mũare. Arıpehreri masa erã ñeri iicũ sãre, erã wereniguiçũ sãre Goãmũ cãdijimasimi. ²⁹Eropa cãdijiqueregu ta Espıritu Santore erã ñero wereniguiçũ iri tamerare ne cãdijisome. Erã eropa arıra waja eropa dipuwajacũniguiçãrã arıracoma, arıpu Jesu erãre.

³⁰Jesu Espıritu Santo turari mera mohmequerecũ erãpu “Watı turari mera mohmemi,” arıñorã. Erã eropa arıra waja Jesu eropa arı wereru erãre.

Jesu acawererã igure sihurã erañuma

Mt 12.46-50; Lc 8.19-21

³¹Eropirã Jesu pagu porã igu pago mera erañorã. Eropa erarã disiporogue niguirã gajirãre sihudoreñorã igure. ³²Eropirã masa igu pohrogue doarã wereñorã igure.

—Mũ pago mũ pagu porã mera disiporogue sihuma mũre erã, arıñorã.

³³Erã eroparıçũ peegu òpa arıpu Jesu erãre buhebu:

—¿Noa áhriri yu pagu yu pagu porã sã mua íacũ? arĩpu.

³⁴Eropa arĩgu ïgu pohro doarãre ïagu òpa arĩpu:

—Oã áhrima yu pago, yu pagu porã dopa árirã. ³⁵Goãmu gamerire iima oã. Eropa ta iirã yu pagu magu, yu pagu mago, yu pago iro dopa áhrima, arĩ buhepu Jesu erãre.

Jesu oteri masu queoriñere buheñumi

Mt 13.1-9; Lc 8.4-8

4 ¹Eropi dipaturi ta daja Jesu ditaru tãroque buhenugapu. Eropa eroguere buhenugagu masa bajarã ïgu pohroque gamenerecũ ïagu Jesu dohodirugue ñaja buhe payapu. Eropirã masapu yebague ditaru tãroque niguiñorã ïgure peemorã. ²Eropigu Jesu baja werenigui queorire erãre buhepu.

³—I queoriñere peeque mua, arĩpu erãre.

—Oteri masu otegu wañumi. ⁴Ïgu eropa otecũ gajiyeri ma turo yurimerejayoro. Ero mehmerajarayerire mirimagu porã ahri bacãñuma. ⁵Eropi gajiyeri utãyeri watope yurimerejayoro. Ero utãyeri watope nicu mariñariro áriquerecũ ta, mata puhiririyoro. ⁶Eropa puhirã áriquerero, abe ïgu burigã asicũ, nuguri marinijaro ñaiñaja siria wayoro. ⁷Gajiyeri poracuroque yurimerejayoro. Porapu puhri tiataria waha oterayeripure wejēcãyoro. Eropiro iri dũca mariyoro. ⁸Gajiyeri òari yebapu yurimerejayoro. Òaro puhri dũcacuyoro, gajisari treinta yeri, gajisari sesenta yeri, gajisari cien yeri dũcacuyoro, arĩ buhepu Jesu.

⁹—Irire òaro peeque mua, arĩnemopu Jesu.

Jesu ïgu werenigui queorare ïgu buherãre wereñumi

Mt 13.10-17; Lc 8.9-10

¹⁰Eropirã puhru erã seyaro árirã, doce buherã gajirã Jesu mera árirã iri queorañere masidiarã Jesure serẽpiñorã. ¹¹Erã eropa serẽpira puhru Jesu òpa arĩ werepu:

—Goãmu masa tauro opu ïgu áririre, iribojegue majarã erã masibirirare mũare yu buherãre masicũ iimi Goãmu. Gajirãpũre eropiibeami ïgu. Eropigu erãre werenigui queori mera buhea. ¹²Eropirã erã ïaquererã, pee masibeama. Eropirã peequererã ta masisome. Erã masirã òaripũre gohrotoboñuma. Erã eropa gohrotocũ ïagu erã ñero iirare cóãboñumi Goãmu. Eropa áriquerecũ ta erãpu ne peediabeama, arĩpu Jesu.

Jesu oteri masu queoriñere were amuñumi

Mt 13.18-23; Lc 8.11-15

¹³Ïgu eroparãra puhru, òpa arĩnemopu erãre:

—¿Iñe queoriñere peenibeari mua? ¿Mua iñe queoriñere peebirã dohpa gaji queorire peerãcuri mua? arĩpu Jesu erãre.

Eropa arĩtuhaja òpa arĩ werepu erãre.

¹⁴—Oteri masu ïgu oteriyeri òari buheri iro dopa àhraa. ¹⁵Eropiro ma turo mehmerejarayeri, òari buheri iro dopa ta àhraa. Eropigu masa erã òari buherire erã peecũ ïagu Satanapu iri òari buherire masidorebeami erãre. Mirimagu porã iriyerire erã dote aïdiro dopa ta iimi. ¹⁶Eropi utã watope mehmerejarayeri òari buheri iro dopa ta àhraa. Eropirã masa òari buherire pee, mucubiriri mera mata irire pee aïma. ¹⁷Eropa pee aïquererã ta, utã watope árisari, nuguri marisari iro dopa ta oã masa turabeama. Eropa turabirã yaha òari buherire erã peera waja gajirã erãre ñero iicũ ïarã yahapure duhcãma. Gajirã erãre ñero iicũ irire bocatũbirã yahare duhcãma. ¹⁸Eropi pora watope yurimerejarayeri òari buheri iro dopa ta àhraa. ¹⁹Eropirã masa òari buherire peequererã, i yeba majare wuaro guñaricurã niyerure mahima. Gajino sãre baja gamenemoma. Erã eropiicũ iripu òari buheripure cãhmotaa. Iri eropa cãhmotacũ masa Goãmũ gamerire iibeama. ²⁰Eropi òari yeba mehmerejarayeri òari buheri iro dopa ta àhraa. Eropirã masa òari buherire peerã irire masima. Eropa masirã árirã Goãmũ ïgu gamero dopa ta iima erã. Yujurãyeri merogã òarire iima treinta yeri ducacuro dopa ta. Gajirã wecañari òarire iima sesenta yeri iri ducacuro dopa ta. Gajirã wuaro òarire iima cien yeri ducacuro dopa ta, arĩ wereru Jesu erãre.

Jesu sihãgodiru queoriñere buheñumi

Lc 8.16-18

²¹Eropa arĩtuha òpa arĩnemoru:

—Ne, sihãgodirure masa sihãgorã mátasorobu docague buhapibeama. Irirure sehro doca apibeama. Irirure sihãgorã umarogue duhpeoma òaro boyoweadorerã. ²²Árĩpehrerã masa erã masibirirare puhru masirãcoma. Sihãgodiru boyocũ mari ïhamasiro dopa ta, iribojegue erã masibirirare masirãcoma masa. ²³Irire òaro peeque mña, arĩpu.

²⁴Eropigu erãre arĩnemoru daja:

—Merogã masidiarã merogã masirãca. Wuaro masidiarã wuaro masirãca. Eropirã peerã òaro peenuruque. ²⁵Òaro peenuruque òaro masigucumi. Peenurubigu “Merogã peea,” ïgu arĩquerecũ ta, iripu dederea waroca ïgure, arĩpu Jesu erãre.

Jesu coye puhri queoriñere buheñumi

²⁶Jesu erãre werenigui queori mera buheru daja:

—Goãmũ ïgu opu árirĩ werediacũ ojoducare otera iro dopa àhraa. Yujugu coyere ojoducayeri otemi. ²⁷Otetuhaja muraro ta carĩ wahgã ïagu wamuririmi. Irisubu ïgu oterayeri puhri wiriaca. “¿Dohpa puhri?” arĩ ïha masibeami irire otedigu ïgu basi. ²⁸Iri otera iri yeba mera iri gamero ducacua. Eparũgã deyomuhta, puhru dipa poro puhri wiria waha. ²⁹Duca bugatuhajacũ ïagu iri pororire pehami. “Pearisubuno ta àhraa,” arĩmi. ïgu otera iri bugarare ïgu masibiridiro dopa ta masa Goãmũ yarã erã dohpa wacũ sãre masibeama masa, arĩ buheru Jesu.

Mostazayegã queoriñere wereñumi Jesu

Mt 13.31-32; Lc 13.18-19

³⁰Eropa arĩtuha buhenemopu:

—¿Goãmũ ïgu opu árĩri werediacũ ñeheno iro dopa ãhriri mua pepicũ? Iri werenigui queoriñe mera irire weregũra. ³¹Mostazayegã iro dopa ãhraa Goãmũ ïgu opu árĩri. Iriyegã ïgu otecũ miriyegã gohra ãhraa. ³²Eropa árĩquerero iriyegã õaro puhri wiria. Eropiro yucũgu wuadigu wahaa. Eropirã irigu dũpũri paga dũpũri bugacũ ïarã mirimagũ porã iri dũpũrigue suhri suama. Mostazayegã wuatariadigu bugaro dopa ta umaro majagu mari Opũre masinũgarã bajamerãgã erã árĩquerecũ ta, pũhrũguere erã bajarã warãcoma, arĩpu Jesu.

Queori mera ïgu buherire wereñumi Jesu

Mt 13.34-35

³³Eropigu iri werenigui queori iro dopa baja queorire erã masiropẽ õari buherire buhepu erãre. ³⁴Queoriñe mariro werebirĩpu erãre. Pũhrũ erã seyaro árĩrãre õaro were amupehocãpu Jesu ïgu buherãre.

Jesu miruñere yusudoreñumi

Mt 8.23-27; Lc 8.22-25

³⁵Eropi irinũ ñamica Jesu ïgu buherãre õpa arĩpu:

—Ina sipũ masegue, arĩpu erãre.

³⁶Ïgu eroparĩcũ peerã, yebague niguirãre goeriseretuhajarã dohodirugue ñajaa, Jesure aĩ taribuja wañorã. Eropirã gajirã gaji gasi mera erã pũhrũ taribujañorã. ³⁷Erã taribujacũ iriyague miruñe burigã weãyoro. Eropiro miruñe ariro pãgũri dohodirure miucãriyoro. Deco turaro ñajayoro. Merogã duhyayoro erã miriboro. ³⁸Eropa warisubu Jesu dohodiru auturogue suhri pore wecague carĩgu iipu. Eropirã erã ïgure wahgũñorã.

—Buhegu, ¿mũhũ ïabeari? Mirirari iiaa mari, arĩñorã erã Jesure.

³⁹Erã eroparĩcũ peegu Jesu wahgã miruñere, pãgũri sãre,

—Yusũque, arĩpu.

Ïgu eroparĩcũ ta miruñe pãgũri sã yusudija pehrea wayoro. Õaro dujayoro. ⁴⁰Eropigu Jesu arĩpu ïgu buherãre:

—¿Duhpirã gũimaacãri mua? ¿Mua yũre umupeobeari? arĩpu Jesu erãre.

⁴¹Eropa wacũ ïarã erã ïhamaria wañorã.

—¿Ñehmũno masũ ãhriri ihĩ miruñe, pãgũri sã yũhrisũgu? arĩñorã erã basi.

Watẽa ñajasũdigure õagu wacũ iĩnumi Jesu

Mt 8.28-34; Lc 8.26-39

5

¹⁻²Eropi erã sipũ masegue Gerasa majarã ya yebague taribujajañorã.

Eropigu Jesupu dohodirugue sañadigu majanũgajaru. Ïgu majanũgajara

pũhrũ, watẽa ñajasũdigũ masa goberi utã goberi watopegue áridigũ wiriri ãgũ pohrogue arĩpũ. ³ Ñgũ watẽa mera goroweregũ masa goberi watope árigũ árimũripũ. Gajirãpũ ãgũre ñeha comeda wuarida mera dirimasibirimũriñorã. ⁴ Ñgũ bũrigã gorowerecũ ãha bajasuburi masa ãgũre guburi diriri berori mera comedari mera dirimũriñorã. Eropigũ ãgũpũ comedarire nuha tuãtasiricãmũripũ. Eropirã ãgũ turagũ áriro mera masapũ ãgũre ñeha dirirã bocatiũbiriñorã. ⁵ Eropigũ ñami áricũ, umũ sãre masa goberi watopegue, utã yucũgue sãre, eropa gaguinigui curicãmũripũ ãgũ. Eropigũ utã mera ãgũ basi dotemũripũ. ⁶ Eropigũ yoarogue Jesure ãhabeo ãgũ pohrogue omagãripũ. Era merejapũ Jesu core umupeobu.

⁷⁻⁸ —Watẽa, duhuque ãgũre, arĩpũ Jesu.

Ñgũ õpa aricũ peegũ, watẽa ñajasũdigũ õpa arĩ gaguiniguiũpũ:

—¿Jesu Goãmũ turagũ magũ, ñehenore iibu iiri mũhũ yũre? Goãmũ ãgũ ãaro serẽa yũhũ mũre. Yũre ñero iibiricãque, arĩ gaguiniguiũpũ watẽa ñajasũdigũ Jesure.

⁹ —¿Dohpa waicũri mũhũ? arĩpũ Jesu ãgũre.

—Gua bajarã áhrra. Eropirã “Bajarã watẽa” waicũa, arĩpũ Jesure.

¹⁰ Eropigũ Jesure turaro serẽpũ:

—I yeba árirãre gua watẽare gajirũgue wadobiricãque, arĩñorã watẽa masũ mera árinirã.

¹¹ Irisubure bajarã yesea árinorã erã pohrore. Utãgũ gubuye ahma barã iinorã. ¹² Ero erã banigucũ ãarã õpa arĩ serẽñorã watẽa:

—Soã yesea pohrogue wadoreque gũare. Erã mera áridoreque gũare, arĩ serẽñorã watẽa masure ñajanirã.

¹³ Erã eroparicũ peegũ yesea pohrogue wadorepũ Jesu erãre. Ñgũ eropa dorecũ watẽa masure duhu yesea dos mil gohra árirãpũre ñajañorã. Erã pohrogue erã ejara pũhrũ yeseapũ gorowere áripehrerã dipatũrugue oma buha, ditarugue yuriñajaa siripehrea wañorã.

¹⁴ Yesea erã eropa wacũ ãarã, erãre ãhadibunirãpũ giũ omagã wañorã. Macague eja, iri maca majarãre campo majarã sãre erã ãarare weresiripehocãñorã. Erã eropa werecũ peerã masapũ bajarã Jesu ãgũ iirare ãarã arĩñorã. ¹⁵ Eropirã Jesu pohrogue erarã, watẽa ñajasũdigũre, suhri saña, pee masigũ ãgũ ero õaro doacũ ãarã ãha uca wañorã erã. ¹⁶ Eropirã watẽa ñajasũdigũre, yesea sãre erã eropa warare ãanirã gajirãre werepehocãñorã. ¹⁷ Erã eropa werepehocũ peerã ero majarã Jesure turaro mera wadoreñorã.

¹⁸ Eropigũ Jesu ãgũ dohodirugue ãgũ ñajacũ ãagũ “Mũ mera wadiaca,” arĩ bũrigã serẽripũ watẽa ñajasũdigũpũ Jesure. ¹⁹ Ñgũ eropa arĩquerecũ Jesu ãgũre werepũ:

—Yũ mera aribita. Mũ ya wihigue waha, mũ pohro árirãre yũhũ mũ opũ mũre õaro iirare weregũ waque. Mũre yũmojomoro ãarare wereque erãre, arĩpũ Jesu ãgũre.

²⁰ Ñgũ eroparicũ pee watẽa ñajasũdigũpũ Decapoli waicũri macague Jesu ãgũre õaro iirare werenũgarũ. Ñgũ eropa arĩ werecũ peerã, masa áripehrerã pee uca wañorã.

Jairo magore òago ii, ne behrego sàre òago iinumi Jesu

Mt 9.18-26; Lc 8.40-56

²¹Eropi dipaturi ta Jesu gajipɔ masegue ĩɣu taribujacɔ masa bajarã ĩɣu pohrogue wɔariya tɔrogue gamenereñorã. ²²Eropiɣu judio masa erã buheri wihire ihadibugɔ Jairo waĩcɣu erapɔ. Jesure ĩha, ĩɣu guburi pohro mereja òpa arĩ serẽpɔ:

²³—Yɔ mago sĩrigo iiamo. Eropiɣu igore mɔ mojoto mera duhpeogɔ, igore dore taugɔ arique. Mɔhɔ eropiicɔ igo masagocumo, arĩpɔ ĩɣu Jesure.

²⁴Ĭɣu eroparĩcɔ pee Jesu ĩɣu mera wapɔ. Ĭɣu wacɔ masa bajarã nɔrusiagãñorã ĩɣure. ²⁵Eropigo nomeo doce bojori gohra eropa ɔmɔri nɔcɔ behreniguigo ero áriɔ. Ero core bajarã duhturuia igore ñero taricɔ iinorã igore ocoyerã. ²⁶Eropigo duhturuare igo niyeru áriɔpɔherire wajayepituhapo igo ocoyedorego. Erã eropa ocoyerecɔ igo mɔraro ta áriniguicãpo. Eropigo igo ero core igo árdiro tauro ñero wapɔ. ²⁷Igo eropa ñero taririsubɔ Jesu ĩɣu masare òarã iirire peerã gajirã wereñorã igore. Eropigo igo Jesu pɔhrɔ ta masa bajarã watope aripo. Ahri Jesu suhriore mohmepiñapo. ²⁸“Yɔhɔ ĩɣu suhriro dihtare mohmepiñago òago dujagoca,” arĩ pepipo igo. ²⁹Eropi igo mohmepicɔ mata igo di wirira purumujudija wayoro. Igo dɔpɔre òari dɔpɔ wacɔ pepipo. ³⁰Eropiɣu Jesu ĩɣu turari mera dorere ĩɣu taurare masiɣu, masa watope maji ĩapɔ.

—¿Noa yaha suhriore mohmepiari? arĩpɔ.

³¹Ĭɣu eroparĩcɔ peerã ĩɣu buherãpɔ òpa arĩñorã.

—Cũhña ãhraa. Eropirã masa bajarã mɔre pẽhregãma. “¿Noa yɔre mohmepiñari?” arĩɣu, ¿dohpa arĩɣu iiri mɔhɔ? arĩ serẽpiñorã ĩɣure.

³²Eropiɣu Jesu ĩɣure mohmepidigore amapɔ. ³³Ĭɣu amaro watope igopɔ igo dɔpɔ òaro wacɔ pepigo gũi, naragã merejapo ĩɣu pohro. ³⁴Eropigo igo diaye ta werepehopo ĩɣure. Igo eropa arĩ werera pɔhrɔ Jesu werepɔ igore:

—Mahgo, mɔhɔ yɔre umupeori mera òago dujaa dohpaguere.

Mucubiriri mera waque. Dore mariro árique, arĩpɔ Jesu igore.

³⁵Erã òpa arĩ wereniguero watope ta Jairo ya wihi majarã erañorã,

—Mɔ mago sĩria wahãmo. Eropiɣu buhegure sihubita pare, arĩñorã.

³⁶Erã eropa arĩquerecɔ ta Jesu Jairore òpa arĩ werepɔ:

—Bujawere pepibita. Yɔre guñaque. Umupeoque iri dihtare, arĩpɔ ĩɣure.

³⁷Eropa arĩtuha, Santiago, ĩɣu pagɔ magɔ Ñu, Pedro, erã dihtare “Yɔ mera arique,” arĩpɔ Jesu. ³⁸Eropiɣu Jairo ya wihigue eɔapɔ. Iri wihiguere masa bajarã burigã ñehamere orerã iinorã. Erã eropa orecɔ ĩha erãre arĩpɔ Jesu:

³⁹—¿Ñero arĩ ñehamere orebircãque mɔa. Igo majigo sĩribeamo.

Carĩgo iimo, arĩpɔ Jesu erãre.

⁴⁰Ĭɣu eroparĩcɔ peerã erã “Eroparĩcãɣu iimi ihĩ,” arĩrã ĩɣure ĩayeñorã. Ĭɣupɔ erãre disiporogue wiupehocãpɔ. Majigo pagɔ sɔmarã mera, Jesu ĩɣu mera majarã igo pohrogue sihuñajapɔ. ⁴¹Eropiɣu Jesu igo mojtore ñeha arĩpɔ igore:

—Talita cumi, arĩpũ ãgu. Talita cumi mari ya mera “Majigo wahgãaque,” arĩdiaro iiaa.

⁴² Ñgu eroparĩcũ ta igo majigo sĩridigo mũro wahgãnũgaja curipo. Doce bojori opago árĩpo igo. Igore ñgu eropa iicũ ãarã ñcataria wañorã. ⁴³ Eropigu Jesu irire ñgu iirare weresiridorebiripũ. Eropiituha igore bari ejodorepũ.

Jesu ya maca majarã Nazare majarã Jesure umupeobiriñuma

Mt 13.53-58; Lc 4.16-30

6 ¹ Eropigu ero árĩdigu waha wa, ñgu buherã mera ñgu ya yebague ejaꝑũ. ² Eropigu Jesu Sabado árĩcũ judio masa erã buheri wihigue buhenũgaꝑũ. Ñgu eropa buhecũ masa bajarã ñgure ãha masirã ñgure pee ñca wañorã. Ñpa arĩñorã: —¿Dohpa ii masiyuri ihĩ i buherire? ¿Dohpa ii ñgu deyoro moarire ii masiri? ³ Ihĩ taboa mohmeri masũ Marĩa magũ ãhrimi. Santiago, Josẽ, Juda, Simo, erã tĩgu ãhrimi. Eropirã ñgu paꝑũ porã nome i maca ãhrima. Eropigu ñgu mari iro dopa árĩgu ãhrimi, arĩñorã erã Jesure peenjarã. Eropirã Jesure umupeobiriñorã. ⁴ Erã umupeobiricũ ñagu ñpa arĩpũ Jesu: —Árĩpehrerogue Goãmũ yare weremũhtadigũre gajirã umupeoma. Erã eropa umupeoquerecũ ta ñgu ya maca majarã, ñgu acawererã, ñgu ya wihi árĩrã dihta umupeobeama ñgure. Eropirã yũre umupeobeaa mũa ohõ yũhũ masadigu árĩcũ ãarã, arĩpũ Jesu erãre.

⁵ Eropigu iri maca árĩgu Jesu Goãmũ turari mera baja deyoro moarire iimasibiripũ. Dorecũrã bajamerãgã dihtare ñgu mohmepi taupũ erã dorere. ⁶ Eropigu ero majarã Jesure erã umupeobiricũ ñagu, “¿Dohpa árĩrono mera yũre gamebeari erã?” arĩgu ñca warũ ñgu. Eropigu Jesu ero pohro árĩri macarigue buhegu waha warũ.

Jesu ñgu buherãre buhedore obeoñumi

Mt 10.5-15; Lc 9.1-6

⁷ Eropi Jesu doce ñgu buherãre sihubeo perãyeri dihta obeopũ erãre macariguere buhedoregu. Eropigu ñgu dorerire ñpu erãre watẽare masa ñajanirãre erã cóãburire. ⁸ Erãre obeogu gajinore aĩadorebiripũ. Doberire, barire, niyerure aĩgãadorebiripũ erãre. Erã tuari yucũ dihtare aĩgãadorepũ erãre. ⁹ Eropigu gaji zapaturire aĩadorebiripũ erãre. Yujuñe ta suhrirore sañadorepũ. Peñe sañadorebiripũ erãre. ¹⁰ Eropigu ñpa arĩ werepũ erãre: —Árĩpehreri macarigue erã mũare carĩro ocũ, iri wihi ta carĩque. Ne warãgue wiriaque iri wihire. ¹¹ Eropirã gaji macari majarã mũare erã gamebiricũ, erã mũa buherire peediabiricũ ãha iri macare tari wahgã waque. Eropa warã, mũa guburi maja nicure moje siripique mũa erã ya dipuwajare masicũ iimorã erãre, arĩpũ Jesu erãre.

¹² Eropirã erã doce buherã waha masare buherã, erã ñero iirare bujaweredoreñorã. Ñaripũre iidoreñorã erãre. ¹³ Eropirã bajarã watẽare masare ñajanirãre cóãñorã. Dorecũrãre yũũ mera sũrã õarã wacũ iĩñorã.

Ñu waïyegure gajirã wejẽnuma

Mt 14.1-12; Lc 9.7-9

¹⁴Eropirã Jesu ïgu õaro iirare masa bajarã masiñorã. Eropigu opu Herode sã irire peebeopu. Eropa peebeogu õpa arĩ guñapu ïgu Jesure: —Ñu waïyemuridigu sïridigu muru dipaturi masa dehyoagu iicumi daja ihĩ Jesu. Eropa masadigu árigu ïgu turarire opami ïgu deyoro moarire iigu, arĩ pepiripu Herode. Jesure “Ñu muru ta áhrimi,” arĩ pepiripu ïgu Ñure wejedorera puhũ.

¹⁵Gajirã õpa arĩ pepiriñorã:

—Elia áhrimi, arĩ pepiriñorã. Gajirãpu:

—Goãmu yare weremũtadigu iribojegue majarã dopa áhrimi ïgu, arĩ pepiñorã Jesure.

¹⁶Erã eropa arĩ pepiquerẽcũ, Herodepu Jesu ïgu iirare peeegu õpa arĩ pepipu:

—Jesu Ñu muru ta áricumi. Ñu dipurure yu tabedigu masa dehyoagu iicumi daja, arĩ pepipu.

¹⁷⁻¹⁸Ero core Herode ïgu pagu magu marapo Herodia waicugore ehma igo mera marapocupu. ïgu eropa iicũ Ñu Herodepuẽ õpa arĩ werenigupũ:

—Mu pagu magu marapore marapocugu Goãmu dorerire tarinugagu iiaa mũhũ, arĩpu Ñu Herodere.

ïgu eropa arĩra dipuwaja Herode Ñure ñeadore peresugue acumãripũ. ïgure eropa iicũ gamepo ïgu marapo Herodia. ¹⁹Eropigo Herodiãpu Ñure ñaturinijago ïgure wejẽdorediaripo. Eropiĩdiaquerego ta wejẽdoremasibiripo Herode opu gamebiricũ. ²⁰Herodepu “Ñu õarire iigu õagu áhrimi,” arĩ pepi Ñure güipu. Eropigu Herode Ñu wereniguirire ïgu peeegu guñaturabiripu. Eropa guñaturabiriqueregu ta mucubiriri mera ïgure peeegu wejẽdorebiripu ïgu Ñure. ²¹Irisubu ta Herodia igo ïgure wejẽdorera ejayoro. Irisubure Herode ïgu masa dehyoaranũ áricũ ïgu gobierno majarãre, ïgu surara oparãre, Galilea majarã oparã sãre sihu bosenu iipu ïgu. ²²Eropigo ïgu marapo mago bosenu ïago erago erã ñhuro baya ñmupo. Igo baya ñmucũ ñarã Herode ïgu sihunirã mucubiriñorã. Erã eropa mucubiricũ ïagu õpa arĩpu Herode igore:

—Mu gamerire serẽque yure. Eropigu mu serẽrire mure ogura. ²³Goãmu mera diaye arãa mure. Mu serẽropẽ yahare deco mera ogura mure, arĩpu ïgu igore.

²⁴ïgu eropa aricũ peeego igo pago pohrogue waha serẽpipo:

—¿Nehenore serẽgocuri yũhũ? arĩ serẽpipo igo pagore.

—Ñu waïyegu dipurure serẽque, arĩpo pagoru.

²⁵Igo eroparicũ peeego mũmũdiaro mera opu Herode pohrogue eja arĩpo:

—Dohparagã Ñu waïyegu dipurure tabetadoreque. Eropigu soropa mera ïgu dipurure oque yure, arĩpo igo.

²⁶Igo eroparicũ opu Herode burigã bujawerepu. ïgu masa erã peero, “Mu serẽrire mure ogura,” arĩtuhapu ïgu. Eropigu ïgu ïgu eropa arĩrare guhyasirigu “Mure osome,” arĩmasibiripu igore. ïgu sihunirã ñhuro “Ibeaa,” arĩmasibiripu. ²⁷Eropigu mata surarare peresu arĩrãre coregure

Ñu dipurure tabeta aĩgãridorepũ. ²⁸ Ìgũ eropa dorecũ peegũ surarapũ waha, ìgũ dipurure tabeta, soropa mera aĩgãripũ. Aĩgã nómeore ìgũ marapo magore ópũ. Eropigo igo iripare ñeha igo pagore o taupo daja.

²⁹ Eropirã Ñu buherã irire peenijarã erogue waha, ìgũ dũpũre aĩ masa gobegue aĩgã apiñorã.

Jesu cinco mil masare barire oñumi

Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14

³⁰ Eropi Jesu ìgũ buhedore obeonirã ìgũ pohrogue dujajañorã daja. Erã iirare erã buherare wereñorã erã ìgure. ³¹ Irisubure masa bajarã eropa majiniguirã erãre ne baro iibirinorã. Eropigũ òpa arĩpũ Jesu ìgũ buherãre:
—Masa marirogue mari seyaro soonirã warã, arĩpũ erãre.

³² Eropirã erã seyaro gasiru mera masa marirogue wariñorã. ³³ Erã eropa wacũ ìarã masa bajarã erãre masiñorã. Eropa masirã baja macari majarã mague waha, Jesu ìgũ ejaborogue omajatuhãnorã. ³⁴ Erã eropa ejacũ Jesu tuhajapa, gasirugue sañadigũ majanũgajagũ ìgũ bajarã masare ìapũ. Oveja ìhadibugũ moorã iro dopa áriñorã erã Jesu ìgũ ìacũ. Eropigũ erãre mojomoro ìagũ baja buherũ erãre. ³⁵ Ñamicague doce ìgũ buherã Jesu pohrogue eja òpa arĩñorã ìgure:

—Ohõ maca marirogue ãhraa. Ñamicague ãhraa. ³⁶ Ògã áriiri macarigue masare wadoreque. Erã baburire asürã waporo, arĩriñorã erã Jesure.

³⁷—Mũa basĩ ta barire oque erãre, arĩpũ Jesu erãre.

Ìgũ eroparicũ peerã òpa arĩ yũhriñorã:

—¿Wũaro niyerupũri mera gũa dohpa ii asũbocuri panre masa bajarã erã baburire? arĩñorã erã Jesure.

³⁸—¿Di nũcũ pan ãhriri òguere? Ìarã waque, arĩpũ ìgũ erãre.

Ìgũ eroparicũ erãpũ barire boca òpa arĩñorã:

—Cinco dipuru ãhraa pan. Wai perã ãhrima, arĩñorã.

³⁹ Erã eroparicũ peegũ Jesu masare dipa cururi ero taa áriiro weca doadorepũ masare. ⁴⁰ Ìgũ eroparicũ peerã erã dipa cururi doañorã. Yuju curure cien gohra áriñorã. Gaji curure cincuenta gohra áriñorã. ⁴¹ Erã doapehrecũ ìha Jesu cinco dipuru pan dipurure aĩ, erã perã waire aĩ, ãmarogue ìhamemuju Goãmũre “Òhaa,” arĩpũ. Eropa arĩ serëtuhã iri pan dipurure nuha ìgũ buherãre ópũ masare gueredoregũ. Eropigũ wai perãre gueredorepũ arĩpeherrerãre. ⁴² Eropirã arĩpeherrerã baha yapia wañorã. ⁴³ Erã ba dũarare doce puiri gohra sea gameneo ƣjũtu doboñorã erã wai sãre eropa ta. ⁴⁴ Eropirã panre banirã ãma dihtare queocũ cinco mil gohra áriñorã.

Jesu deco weca curiñumi

Mt 14.22-27; Jn 6.16-21

⁴⁵ Irisubu ta Jesu ìgũ buherãre dohodirugue ñajajadore, gajipũ masegue Betsaida yebague ìgũ core taribuja yudorepũ. Eropigũ erã taribuja wara pũhru Jesupũ masare goeriserepũ. ⁴⁶ Goeriseretuhaja utãgũgue mũria ìgũ

seyaro Goãmure serēgũ waha warũ. ⁴⁷Pũhrũ ñamicague áricũ dohodirupũ ñgũ buherã wadiru ditaru deco áriyoro. Erã ero payacũ Jesu yujugũ ta erã taribujaridirogue áripũ. ⁴⁸Miruñe dũrũro weã dujuyoro erãre. Eropigũ erã ñero tari wejacũ ñhabeopũ Jesu erãre. Eropigũ boyo muririboro core cãreña wahgãrisubu erã pohro wagũ deco weca cũhrapi wahgã warũ. Erãre ñgũ tarigãripũ. ⁴⁹Ñgũ tarigãquerecũ ta, ñgũ deco weca aricũ ñarã ñha uca wañorã. “Sĩridigũ mũrũ watĩ ãhrimi,” arĩ pepi gaguiniguiñorã. ⁵⁰Erã áripheherã ñgũre ñarã ñha bũrigã uca wañorã. Erã eropa ñha ucacũ ñagũ Jesu werepũ erãre:

—Ne yũre ñha ucabiricãque. Yũhũ ta ãhraa. Gũibita, arĩpũ erãre.

⁵¹Eropa arĩtuha ñgũ erã mera dohodirugue ñaja warũ. ñgũ ñajara pũhrũgã ta miruñe taria wayoro. Eropa wacũ erãpũ ucataria wañorã.

⁵²Ñgũ pan dipurure baja iirare guñabiriñorã erã. ñgũre õaro masibiriniñorã.

Jesu Genesare majarãre dorecũrãre õarã wacũ iĩnumi

Mt 14.34-36

⁵³Eropi erã taribujaja, Genesare yebague eja, turogãgue payañorã. ⁵⁴Eropirã erã dohodirugue árinirã erã majacũ ta masapũ Jesure ñha masiñorã. ⁵⁵Eropa ñha masirã áripheherogue erã ya yebague omaja, dorecũrãre erã pũyucũ mera aĩgãriñorã. “Jesu erogue ãhrimi,” masa erã aricũ pee eroguerẽ aĩ ejañorã.

⁵⁶Eropirã áripheherero ñgũ waroguerẽ paga macariguerẽ, mũta macarigãgũre, campogue, erã wari mariguerẽ erã masa dorecũrãre aĩ apiñorã Jesure coremorã. Eropirã Jesu erã pohro ñgũ ejacũ mohmepiñadيارã turaro serẽñorã ñgũre.

—Mũ suhriro ojogoro dihtare mohmepiñadoreque gũare, arĩ serẽñorã erã.

Eropirã ñgũ suhrirore mohmepinirã nũcũ õarã wañorã.

Masa ñerã wacũ iirire wereñumi Jesu

Mt 15.1-20

7 ¹Eropi Jerusaléngue arinirã judio masare buherã, fariseo masa mera Jesu pohrogue gamenereñorã. ²⁻⁴Fariseo masa áripheherã, gajirã gũa acawerã judio masa mera erã ñecũ sũmarã dorediro dopa ta erã mojotorire coero mariro babirimuriñorã. Eropirã doberi duarã pohrogue wanirã dujajarã erã dorerire iimorã, erã mojotorire coero mariro babirimuriñorã erã. Eropirã baja gajĩ erã dorerire erã ñecũ sũmarã iidorerire iimuriñorã erã. Tasa parire yujuropan coe, mátasorore coe, comesorore coe, erã iiguaro dopa ta iimuriñorã erã judio masa “Goãmũ eropa gahmemi,” arĩrã. Eropirã Jesu pohrogue gamenerã Jesu buherã erã ñecũ sũmarã dorediro dopa ta erã mojo coebiricũ ñañorã fariseo masa. ⁵Eropa ñatuhajarã Jesure serẽpiñorã:

—Mũ buherã mari ñecũ sũmarã mũra erã dorediro dopa ta erã baboro core erã mojo coebeama. ¿Duhpirã mari dorerire iibeari erã? arĩñorã erã Jesure.

⁶Erã eroparicũ peegũ werepũ Jesu erãre:

—Masa erã ñabiropure ñero iicorerã áhraa mua. Goãmũ yare weremũhtadigũ Isaia mũare iribojegue diaye ta weremũriĩnumi. Ōpa arĩ gojañumi Goãmũ ya wereniguirire:

Oã masa yũre ôaro wereniguiquererã ne yũre umupeobeama. Erã ya sĩporãripũ gajirũgue áhraa. Yũre ne mahibeama. ⁷Goãmũ ya doreri wereniguibodirore erã ya wereniguiri dihtare buhema erã. Eropirã yũre umupeo erã sĩbuipeori duhpiburi árĩbeaa yũre, arĩmi Goãmũ, arĩ gojañumi Isaia iribojegue.

⁸Iri diaye ta áhraa. Goãmũ dorerire iibeaa mua. Mũa ñecu sumará mũra árĩricũri dihtare iiaa, arĩpũ Jesu erãre.

⁹Eropigũ erãre wereniguinemopũ daja:

—Mũa ñecu sumará mũra árĩricũrire iiduhubirã ta Goãmũ yapũre cohãa mua. ¹⁰Iribojegue ōpa arĩnumi Moise Goãmũ dorerire: “Mũa pagũ sumaráre umupeoque. Yujugũ ñgũ pagũ sumaráre ñero werenigui coredigũ ñgũ wejẽbu árĩgũcumi,” arĩnumi Moise. ¹¹Moise eropa arĩquerecũ ta, mũapũ masare ōpa arĩ weredorea erã pagũ sumaráre. “Mũaare itamumasibeeaa. Mũaare yũ oborare Goãmũ ya árĩburire opehocãbũ,’ arĩque mua pagũ sumaráre,” arĩ weredorea mua. ¹²Eropa arĩ weredorerã erã pagũ sumaráre erã umupeobiricũ iiaa mua erãre. ¹³Eropirã Goãmũ ñgũ dorerire tarinũgarã iiaa mua mũa ñecu sumará ya doreri dihtare iirã. Gajirãre mũa buheri dihtare peedorea mua. Baja eropa árĩrire iiaa mua, arĩpũ Jesu erãre.

¹⁴Eropa arĩtuha masare sihubeo ōpa arĩpũ daja:

—Mũa árĩpehrerã peeque yũre. Yũ arĩrire ôaro masique mua. ¹⁵Mũa disiro ñajaripũ mua baripũ ñerã wacũ iibeaa. Mũa disiro wiriripũ, mũa wereniguiripũ mũare ñerã árĩcũ iiaa. ¹⁶Yũre ôaro peeque, arĩpũ Jesu.

¹⁷Eropa arĩtuha Jesu masa pohro árĩdigũ waha wihigue ñajaa warũ. Ñgũ eropa ñajacũ ñarã ñgũ buherãpũ ñgũ wererare serẽpiñorã. Erã eropa serẽpicũ peegũ ōpa arĩpũ Jesu:

¹⁸—¿Ne peenibeari mua sã? Mũa bari disiro ñajaripũ mũare ñerã masa wacũ iibeaa. ¿Irire masibeari? ¹⁹Iri mũa pepirigue ñajabeeaa. Mũa parugue ñajaja taria waha, arĩpũ Jesu.

Eropa arĩgũ “Árĩpehreri bari ôari bari áhraa,” arĩgũ iipũ. ²⁰Ōpa arĩnemopũ:

—Mũa wereniguiripũ, mũa disiro wiriripũ mũa pepiri áhraa. Mũa pepiripũ mũare ñerã masa árĩcũ iiaa. ²¹Mũa pepirigue ōpa ñeri iinũgaa: Ñero pepiri, nomere gameri, yajari, masare wejẽri, ²²gajigũ marapo mera ñero iiri, gajirã yare turaro Ƴaribejari, ñetariari iiri, gũyari, ñeri Ƴaribejari, gajirã gajinore opacũ ñhaturiri, ñero quere wereri, gajirãre tarinũgadiari, pee masibiriri iinũgaa. ²³Árĩpehreri i ñeri mũa pepirigue árĩnũgari mũare ñerire iicũ ñerã árĩcũ iiaa, arĩpũ Jesu.

Judio maso árībigo Jesure umupeñoumo

Mt 15.21-28

²⁴Eropigū Tiro waĩcūri maca pohroque, Sidón waĩcūri maca pohroque wapū. Eroque ejaḡu ero árīri wihigue ñajaa wapū. Eropigū gajirāre īḡu árīri wihire ne weredorebiripū. Īḡu eropa duhridiaquereḡu ta duhrimasibiripū. ²⁵Īḡu ejacū pee mata yujugo nomeo īḡu pohro ejaḡo. Igo mago watī ñajasūdigo árīpo. Gajirā Jesu iira querere peedigo árīpo. Igo Jesu pohro eja īḡu guburi pohro merejaḡo. ²⁶Igo judio maso árībigo Grecia majago árīpo. Siro Fenicia árīyoro igo masa dehyoara maca. Jesu pohro mereja īḡure turaro serēpo:

—Watīre wiubasaque yū magore, arī serēpo igo Jesure.

²⁷Igo eroparicū peegū ōpa arīpū Jesu igore:

—Negohrare wihi opū porā bamūhtaporo. Erā porā ya barire diayeare ocū ero wabeaa. Israe masa yare gajī yeba majarāre yū omūhtacū ero wabeaa, arīpū Jesu igore.

²⁸—Eropa ta āhraa opū. Eropa árīquerecū ta barisubū árīcū erā diayeare sā yuhridijarire bacohrema. Gajī yeba majago yū árīquerecū, yū säre itamuque mūhū, arīpo igo īḡure.

²⁹—Mūhū eropa ōaro arī yuhricū mū magore watīre wiubasatuhabū. Īago waque, arīpū Jesu igore.

³⁰Īḡu eroparicū peego waha, igo ya wihigue eja, igo magore camague oyagore watī moogoguere eja ĩapo.

Peebigure, wereniguimasibigure ōaḡu wacū iĩnumi Jesu

³¹Irisubure Jesu sā Tiro waĩcūri maca pohroque árīdigū waha, Sidón waĩcūri macare eja tarigā, Decapoli waĩcūri macare eja tarigā, Galilea waĩcūri ditarugue ejañorā pare. ³²Eropirā peejabigure, wereniguibigure aĩḡārīñorā gajirā Jesu pohrore.

—Mū mojoto mera mohmepiñaque īḡure, arī serēñorā erā īḡure.

³³Erā eroparicū peegū Jesupū peejabigure aĩḡā, masa mariroque aĩ ejaḡu. Erā seyaro árīñorā. Eropigū Jesu īḡu mujusīri mera īḡu gamirire pupū. Eropigū īḡu disico mera īḡu nerore mohmepiñapū. ³⁴Eropiituhaja umaro ĩhamuju sī aĩ ōpa arīpū:

—Efata, arīpū Jesu. Efata mari ya mera “Pāḡūque,” arīro iiaa. Eropa arīḡu īḡure peedoreḡu iipū. Eropigū wereniguidoreḡu iipū.

³⁵Īḡu eroparicū ta īḡu peejabigū peepū. Īḡu nero nīricū pepigū ōaro wereniguinḡapū. ³⁶Eropigū Jesu irire ĩanirāre gajirāre weredorebiripū. Eropa weredorebiriquerecū, erāpū gajirāre burigā werepehocāñorā.

³⁷Eropirā masa pee ũca waha ōpa arīñorā:

—Árīpehreri ōaro iimi. Peejabirā säre ōaro peecū iimi. Wereniguibirā säre ōaro wereniguicū iimi Jesu, arīñorā masa.

Cuatro mil masare bari oñumi Jesu

Mt 15.32-39

8 ¹Irisubure daja dipaturi masa bajarã erã gamenerera pũhrũ, bari moorã erã áricũ ñagũ Jesu ñgũ buherãre sihubeopũ:

2—Oã masa uhrenũ gohra yũ mera árituhajama. Erãre bari pehrea waca. Eropigũ erãre mojomoro ñhaa yũhũ. ³Gajirã erã mera majarã yoarogue arinirã áhrama. Erã babiriquererã erã ya wirigue dujaacũ gamebirica. Mague warã erã oaboarã turabiribocoma. Eropigũ erãre barire odiaca, arĩpũ Jesu ñgũ buherãre.

⁴Ñgũ eroparĩcũ ñgũ buherã ñgũre arĩñorã:

—¿Duhpii mari õguere masa mariroguere barire bocabocuri erãre ejomorã? arĩñorã Jesu ñgũ buherãpũ.

⁵—¿Di nũcũ dipuru pan dipuru opari mũa? arĩ serẽpipũ Jesu erãre:

—Siete pan dipuru áhraa, arĩñorã.

⁶Eropigũ ñgũ masare taa áriro weca doadorepũ. Tuhajanugu siete pan dipurure aĩ, Goãmũre “Õhaa,” arĩ serẽpũ. Eropã arĩ serẽtuhaja pan dipurure nuha ñgũ buherãre ópũ gueredoregũ. ⁷Eropirã waigã sãre bajamerãgã opañorã erã. Eropigũ waigãre aĩ Goãmũre “Õhaa,” arĩ serẽ, ñgũ buherãre masare gueredorepũ. ⁸Masa irire barã yapia wañorã. Erã ba duharare siete puiri gohra aĩ gameneo ujutu doboñorã. Erã masa cuatro mil gohra áriñorã. ⁹⁻¹⁰Eropiituha Jesu masare goeriserepũ wagũ. Erãre goeriseretuhaja Dalmanuta waĩcũri maca pohrogue waha wapũ.

Fariseo masa deyoro moariñere ñadiariñuma

Mt 16.1-4; Lc 12.54-56

¹¹Ero pũhrũ fariseo masa Jesu mera duyasorã erañorã. Erã Jesure Goãmũ turari mera deyoro moariñere iidoreriñorã. Ñgũ ii ñhmmasibiricũ ñadiariñorã. Ñgũ iimasibiricũ “Goãmũ ñgũ obeodigũ áribeami,” arĩdiariñorã. ¹²Erã õpa dorecũ peegũ Jesu turaro bujawere siñaja õpa arĩpũ:

—¿Mũa dohpague majarã duhpirã Goãmũ ñgũ turari mera deyoro moarire ñadiari? Diaye arãa mũare. Dohpague majarã mũare ne deyoro moarire ii ñhmsome yũhũ, arĩpũ Jesu erãre.

¹³Õpa arĩtuha waha dohodirugue ñaja gajipũ masegue waha wapũ ñgũ buherã mera.

Fariseo masa, Herode ya curu majarã sã erã ñeri buherire wereñumi Jesu

Mt 16.5-12

¹⁴Eropã warã panre cãdijiñorã. Dohodirugue yujuru ta panrure opañorã erã. ¹⁵Eropigũ Jesu gũhyaro mera werepũ ñgũ buherãre:

—Õaro iique. Fariseo masa, Herode ya curu majarã sã erã pan bugacũ iiburire õaro iique. Gũhya áhraa iri, arĩ werepũ erãre.

¹⁶Īḡu fariseo masa sã erã buherire eroparĩcũ pee, ĩḡu buherãpu peewisirã irire erã basi wereniguĩñorã.

—Mari panre mari aĩḡaribiricũ ĩḡu eropa arĩcumĩ ĩḡu, arĩñorã erã basi.

¹⁷Erã eropa arĩrare masiḡu òpa arĩpu Jesu erãre:

—¿Duhpirã mũa pan cãdijirare guñari mũa? ¿Mũa masibeari? ¿Peenibeari mũa dohpa? ¿Peediabeari mũa? ¹⁸¿Cuiricũrã áriquererã ĩabeari mũa? ¿Gamiricũquererã ta peebeari mũa? ¿Mũa yũ iirare guñabeari? ¹⁹¿Yũ cinco mil ãmare cinco dipuru panre yũ nuha orare guñabeari mũa? ¿Erã yapi weorare di nũcu puiri pan dipure mũa ãjutura puirire aĩari mũa? arĩ serẽpipũ Jesu erãre.

—Doce puiri, arĩñorã erã ĩḡure.

²⁰—¿Eropi yũhu siete pan dipurure cuatro mil masare yũ ora pũhrũ di nũcu puiri ãjutura puiri aĩari mũa? arĩpu Jesu erãre daja.

—Siete puiri, arĩ yũhriñorã erã.

²¹—¿Eropa irire ĩaquererã ta masibeari mũa dohpa? arĩpu Jesu erãre.

Jesu cuiri deyobigure ĩacũ iĩnumi

²²Eropi erã Betsaida waĩcũri macague erã ejacũ ĩarã, masapũ cuiri deyobigure aĩḡariñorã.

—Īḡure mohmepique, arĩ turaro serẽñorã erã Jesure.

²³Eropiḡu Jesu cuiri deyobigure mojoto ñeha iri maha turogue ĩḡure taragãpu. Aĩ eja ĩḡu cuirire purimetupũ disico mera. Eropiḡu ĩḡu mojoto mera ĩḡure mohmepipũ.

—¿Mũhu ĩacũ dehyori? arĩ serẽpipũ Jesu ĩḡure.

²⁴Īḡu eroparĩcũ ĩḡupũ ĩḡu òpa arĩpu:

—Masare ĩhaa. Erãre ĩaquerecũ erã curicũ yucũ iro dopa dehyoma, arĩpu ĩḡu cuiri deyobipũ.

²⁵Īḡu eroparĩcũ peegu Jesupũ ĩḡu mojotori mera ĩḡu cuirire mohmepipũ daja. Īḡu eropa mohmepira pũhrũ cuiri deyobigu ĩḡu turaro ĩacũ òaro deyoyoro pare. Eropiḡu áripehrerire òaro ĩarũ ĩḡu. ²⁶Eropiḡu Jesu ĩḡure ĩḡu ya wihigue omedijugũ òpa arĩpu:

—Macague tamerare wabiricãque. Eropiḡu maca majarãre i yũ iirare gajirãre weresiribiricãque, arĩpu Jesu ĩḡure.

Jesu ĩḡu diaye ta Cristo áriire wereñumi Pedro

Mt 16.13-20; Lc 9.18-21

²⁷Eropi Jesu ĩḡu buherã mera Cesarea Filipino waĩcũri maca pohro áriĩ macarigue wanemoñorã. Eroque wagũ Jesu serẽpiñapũ ĩḡu buherãre:

—¿Nihino áricuri yũhu masa erã yũre pepicũ? arĩ serẽpiñapũ ĩḡu.

²⁸Īḡu eropa arĩ serẽpiñacũ peerã ĩḡu buherã yũhriñorã:

—“Ñu waĩyegu ãhrimi,” arĩma mũre. Gajirã “Elia ãhrimi,” arĩma.

Gajirãpu “Goãmũ yare weremũhtanirã mera majagũ ãhrimi,” arĩma, arĩ yũhriñorã ĩḡu buherã ĩḡure.

²⁹ Erã eropa arĩra pũhrũ Jesu serẽpinemopũ erãre:

—¿Mũarũ mũa pepicũ nihino árĩcuri yũhũ? arĩ serẽpirũ.

Pedropũ yũhripũ ãgũre:

—Mũhũ Cristo Goãmũ ãgũ obeodigu ãhraa, arĩ yũhripũ Pedro.

³⁰ ãgũ eroparĩcũ peegu Jesu õpa arĩpu:

—Yũre “Cristo ãhrimi ãgũ,” ne arĩ weresiribiricãque gajirãre, arĩpu erãre.

Jesu ãgũ sĩriburiñere ãgũ masa mũriaburiñe sãre weremũhtañumi

Mt 16.21-28; Lc 9.22-27

³¹ Eropigu ãgũ erãre buhenũgarũ õpa arĩ weregu:

—Yũhũ masũ Goãmũ ãgũ obeodigu ãhraa. Eropigu burigã ñero tarigũca. Yũre eropa ta waro gahmea. Mũrã, pahia oparã, marire buherã sã yũre gamebirã yũre wejẽrãcoma. Erã yũre eropa wejẽquerecũ, ãhrene pũhrũ masa mũriagũca, arĩpu Jesu erãre.

³² Eropa arĩgũ erã õaro peeboro dopa õaro weregu iipũ erãre. ãgũ eroparĩcũ peegu Pedropũ gajipũ ñarigã Jesure aigã ãgũre arĩpu. “Eropa arĩbiricãque,” turaro mera arĩ werepu. ³³ ãgũ eropa arĩdorebiricũ peegu Jesupũ ãgũ buherãre majinũgaja, turipũ Pedrore.

—Satana iro dopa wereniguigũ iiaa mũhũ. Eropa arĩbiricãque. Mũ pepiri masa ya ãhraa. Goãmũ ya árĩbeaa, arĩpu ãgũ Pedrore.

³⁴ Eropa arĩtuha masare ãgũ buherã mera sihubeo õpa arĩpu:

—Yũjugũ yũ mera majagũ arĩdiagũ ãgũ gamero iidarire duhucãgũcumi.

Eropigu ãgũ yũ mera majagũ ãgũ arĩri dipuwaja ñero tarigũcumi. Nero tariqueregu yahare iiniguicãgũcumi. ³⁵ Yũjugũ masũ ãgũ ya árĩburi dihtare pepigu ãgũ dederea wagũcumi. Eropigu gajigu yaha árĩburi dihtare iigu, õari buheri sãre iigu, arĩpehrerinũri yũ mera ãmarogue õaro arĩgũcumi.

³⁶ Yũjugũ masũ i yeba majare arĩpehrerire opaqueregu, peamegue wagũ õarire wajatasome. ³⁷ Eropigu i yebague opaburi dihtare guñagũ, ãgũ sĩrigũ waburire guñabigu ãgũ siporã mera peamegue dederegũcumi. ³⁸ Dohpaguere ñerã Goãmũre gamebirã erã ejatuharo iiri árĩro iiaa. Eropirã yujurãyeri yũre, yũ buheri sãre masiquerã “Masibea,” arĩbocoma guhyasĩrirã. Erã eroparĩcũ ãgũ yũ sã erãre guhyasĩrigũ “Erãre masibea,” arĩgũca. Yũhũ masũ Goãmũ ãgũ obeodigu õarã anyua mera yũ Pagũ gosesiriri mera dujarigũca. Yũ dujarigũ yũ waĩre arĩdia guhyasĩrisãnrãre guhyasĩrisãgũca yũ sã, arĩ werepu Jesu.

9 ¹ Eropa arĩtuhaja õpa arĩnemopũ Jesu:

—Diaye arĩgũ tiiaa mũare. Yujurãyeri mũa õguere arĩrã, mũa sĩriboro core Goãmũ ãgũ opũ arĩroguere yũ ñajacũ ãarãca, arĩpu Jesu.

Jesu ãgũ dũpũre gohrotoñumi

Mt 17.1-13; Lc 9.28-36

² Eropi seis ñuri pũhrũ Jesu Pedrore, Santiagore, ãgũ pagũ magũre Ñũre utãgũgue ãmadigũgue erã dihtare sihu mũriapũ. ãmarogue

erã mürijara pũhrũ erã ìhabeoro ìgũ dũpũre gohrotopũ. ³Eropiro ìgũ suhri gosesiriri suhri òaro boreriñe wayoro. I yeba majarã nome suhri coerã nome ne eropa borerire iimasibeama. ⁴Mata iribojegue majarã Moise mũru Elia mũru sã dehyoañorã. Eropirã Jesu, Elia, Moise mera weretamucũ ìañorã erã ƣrerã ìgũ buherã. ⁵⁻⁶Eropirã erã burigã güiñorã. Eropa güigũ dohpa arĩmasibirinijagũ òpa arĩpũ Pedro:

—Opũ, mari ohõ árĩcũ òadiaa. Ʋhre wihigã iirã. Mũ ya wihigã, Moise ya wihigã, Elia ya wihigã iirã, arĩpũ ìgũ Jesure.

⁷Eropiro erã weca erãre imica curu cãhmotayoro. Iri eropa cãhmotacũ ta imica curu pohecague Goãmũ ìgũ werenigüiri busũyoro:

—Ìhĩ yũ magũ yũ mahigũ àhrimi. Peeque ìgũre, arĩri busũro cariyoro.

⁸Eroparĩcũ peerã Pedro sã maji iarã Moisere, Eliare ìabiriñorã pare. Jesu dihtare ìañorã. ⁹Eropi ƣtãgũgue erã dijariçũ Jesu erãre werepũ:

—Dohparagã yũre eropa warare gajirãre ne werebiriçãque. Yũhũ masũ Goãmũ ìgũ obeodigũ yũ sĩri masa mũriara pũhrũ irire gajirãre wereque mũa, arĩ werepũ Jesu.

¹⁰Eropirã erã ìgũ dorediro dopa werebiriñorã gajirãre. Eropirã erã, erã basi òpa arĩ serẽpi werenigüiñorã:

—“Yũhũ sĩridi masa mũriara pũhrũ,” ìgũ arĩgũ ÷duhpigũ eropa arĩri ìgũ? arĩ werenigüiñorã erã.

¹¹Eropirã Jesure òpa arĩ serẽpiñorã:

—Cristo Goãmũ beyedigũ ìgũ ariboro core “Eliare arimũhtaro gahmea,” arĩma masare buherã. ÷Dohpa arĩronore eropa arĩri erã? arĩ serẽpiñorã Jesure ìgũ buherã.

¹²⁻¹³Jesu yũhripiũ:

—Diaye ta àhraa. Eliare arimũhtadoremi Goãmũ árĩpehrerire amumũhtabure. ìgũ eropa iiborore arĩ gojayura àhraa Goãmũ yare gojarapũgue. Yũ sãre arĩ gojayuñuma. Yũhũ masũ Goãmũ ìgũ obeodigũ bajasuburi ñero tarigũca. Gajirã yũre gamebirã yũre ñero iirãcoma. ÷Iri sãre masiri mũa? Eropigũ òpa arĩgũra mũare: Elia eratuhami. ìgũ eracũ erã ìgũre erã gamero dopa ñero iima. Iribojegue erã arĩ gojayudiro dopa iima ìgũre, arĩpũ Jesu.

Jesu majigũre òagũ iĩnumi

Mt 17.14-21; Lc 9.37-43

¹⁴Eropi dijari ìgũ buherã dujanirã pohrogue eja, bajarã masare ìapũ. ìgũ buherãpũ judio masare buherã mera game dũyasarã iĩñorã. ¹⁵Masa Jesure iarã árĩpehrerã ìhamaria wañorã. Eropirã ìgũ pohrogue omagã ìgũ pohrogue eja, “¿Ahrari?” arĩñorã ìgũre. ¹⁶“Ahrabũ,” arĩtuhaja erãre serẽpipũ:

—¿Ñehenore game werenigüirã iiri mũa eropa dũyasarã? arĩ serẽpipũ ìgũ.

¹⁷ìgũ serẽpicũ peegũ masa watope niguidigũ werepũ ìgũre:

—Buhegũ, yũ magũre watĩ ñajásüdigũre mũre aĩgãrirabũ. Watĩpũ ìgũre werenigüidorebeami. ¹⁸Yũ magũre ìgũ ñajacũ yebague mehmereja

wahami. Īgu disirore sumutua, Īgu gūcūrire cūridihu buha wamūrami Īgu. Eropigu mū buherāre watīre yū magūre ñajadigūre cōādorera. Erā cōāmasibirama, arī werepū Īgure.

19 Īgu eroparīcū peegu ōpa arīpū Jesu masare:

—¿Ne yūre umupeobirigohracāri mūa? Yoari boje mūare buherabū yūhū. ¿Dipa boje yūhū mūare yujuro bojebocuri? Īgure aīgārique, arīpū Jesu.

20 Īgu eroparīcū peerā watī ñajasūdigūre Jesu pohro aīgāriñorā. Erā Jesu pohro aī ejačū ta watīpū Īgu majigūre mehmerejačū iipū. Īgu eropiicū Īgu yebague mehmereja wapū. Tūru, naragā, buhacū iipū. Eropii Īgu disiro sumutua wapū. Jesu Īgu pagūre serēpipū:

21 —¿Dipa boje eropa āhrari Īgu? arī serēpipū Jesu majigu pagūre.

—Majigugāgue ta Īgu eropa árīnūgami, arī yūhripū Īgu pagūpū. 22 Eropigu watīpū Īgure peamegue, diague sāre cōāmūririmi Īgure wejēdiagu. Eropigu mūhū itamumasigu mojomoro Īha itamuque guare, arīpū majigu pagūpū Jesure.

23 Īgu eroparīcū peegu ōpa arīpū Jesu Īgure:

—Mūhū yūre umupeocū Īagu Goāmū árīpehrerire iipehocāmasimi mū ya árīburire iigu, arīpū Jesu Īgure.

24 Īgu eroparīcū majigu pagū ōpa arī gaguiniguipū:

—Mūre umupeoa yūhū. Yū umupeobiricū Īagu itamuque yūre yūhū mūre umupeoboro dopa, arīpū Īgu.

25 Eropiicū masa bajarā erā pohro omagāriñorā. Erā gamenerecū Īagu Jesu watīre ōpa arī turipū:

—Mūhū wereniguimasibiricū iidigu, gamiri bihadigu Īre duhuque. Eropigu dipaturi Īgure garibobiricāque, arīpū Jesu.

26 Īgu eroparīcū peegu majigūre ñajadigu watī gaguinigui, majigūre yebague mehmereja, tūru naragācū ii duhupū Īgure. Īgu eropiicū majigūpū sīrigū dopa wapū.

27 —Īgu sīria wami, arīñorā masa bajarā.

Erā eropa arīquerecū ta Jesupū Īgu mojtore ñeha Īgure tara wahgū nugupū. Īgu tara wahgū nugucū wahgānūgajapū Īgupū.

28 Pūhrū Jesu wihigū ñajajacū Īarā Īgu buherā erā seyaro serēpiñorā Jesure:

—¿Duhpirā guapū majigūre watī opagūre cōāmasibirayuri mū pepicū? arī serēpiñorā erā.

29 —Īno watīre cōādiarā burigā Goāmūre serēro gahmea. Eropirā Goāmūre serēmōrā ba duhuro gahmea mūare, arī yūhripū Jesu erāre.

Dipaturi ta Jesu Īgu sīriburiñere Īgu masa mūriaburiñe sāre wereñumi

Mt 17.22-23; Lc 9.43-45

30 Eropi erogue árīnirā waha Galilea yebague eja, tarigāñorā. Irisubū Jesu Īgu buherāre buhegu iipū. Eropigu erā warore gajirā masicū gamebiripū Jesu. 31 Erogue ejaqu Īgu buherāre buhepū. Ōpa arī buhepū:

—Yũhũ masũ Goãmũ ãgu obeodigu ãhraa. Masa yũre ñeha gajirãguere yũre wiarãcoma. Erã wiara pũhrũ yũre wejẽrãcoma erã. Eropa erã wejẽra pũhrũ uhrẽnũ pũhrũ masa mũriaguca, arĩpũ Jesu.

³² ãgu õpa arĩcũ õaro peebiriñorã. Eropirã guirã ãguere irire serẽpibiriñorã.

Jesu ãgu buherãre erã yagu opu arĩbure wereñumi

Mt 18.1-5; Lc 9.46-48

³³ Eropi erã Capernaumgue ejara pũhrũ wihigue erã arĩcũ Jesupũ serẽpipũ erãre:

—¿Maguere arirã dohpa arĩ ðuyaso wereniguirã iiari mũa? arĩ serẽpipũ erãre.

³⁴ ãgu eroparĩcũ erã yũhribiriñorã. Mague arirã õpa arĩ ðuyaso wereniguiñorã erã basi:

—¿Nihi ãhriri mari arĩpehrerã wecague? arĩ ðuyaso wereniguiñorã erã. Eropirã erã eropa arĩrare Jesure werediabiriñorã. ³⁵ Erã eropa yũhribiricũ ãagu Jesu doaja ãgu buherãre sihubeo õpa arĩpũ:

—Arĩpehrerã wecague opu arĩdiagũ arĩpehrerã ojogoro majagu arĩro dopa ta erã pohro majagu arĩro gahmea mũare, arĩpũ Jesu erãre.

³⁶ Eropa arĩgu majigũgãre erã watope duhudobopũ. Duhudobotuha ãguãre aĩ coã õpa arĩ werepũ:

³⁷—Yahare iidiarã, ãguãre bu arĩguere gamerã yũ sãre gahmea mũa. Mũa eropiirã yũre gamerã, yũre obeodigu Goãmũ sãre gahmea mũa, arĩpũ Jesu erãre.

Marire ãhaturibigu arĩgu mari mera majagu ãhrimi, arĩ wereñumi Jesu

Mt 10.42; Lc 9.49-50

³⁸ Ero pũhrũ ãgu buhegu Ñũ õpa arĩpũ Jesure:

—Buhegu, yujugu mũ waĩ mera watẽare cohã wiucũ gua ãhabũ. ãgu mari mera majagu ãgu arĩbiricũ ãarã, ãguere irire iidorebirimurabũ gua, arĩpũ ãgu.

³⁹ ãgu eroparĩcũ peegu Jesu erãre werepũ:

—Eropa arĩbita mũa ãguere. Yujugu yũ waĩ mera deyoro moarire iigu, pũhrũguere yũre ñero wereniguimasibeami. ⁴⁰ Marire ãhaturibigu arĩgu, ãgu mari mera majagu ãhrimi. ⁴¹ Mũare diaye ta arãa. Yaharã mũa arĩcũ ãarã gajirã mũare itamucũ ãagu Goãmũ erãre õaro itamugũcumi. Yuju coaru mera decore mũare erã tĩacũ merogã arĩquerecũ, erãre õaro iigũcumi Goãmũ erã õaro iira waja, arĩpũ Jesu.

Ñerire iicũ guhya ãhraa, arĩ buheñumi Jesu

Mt 18.6-9; Lc 17.1-2

⁴² Eropigu Jesu majigũgãre ãgu basi coã aĩ erãre werenemopũ:

—ãgã yũre umupeogũgãre weregũra mũare. Yujugu ãgã iro dopa arĩguere ñerire iidoredigu, ãgu ñetariaro tarigũcumi. Gajigũre masa ãguere wũnũguere wũariye

utāye mera dirisiu, wuariyague ĩgure cóăcũ ñero wabocumi ĩgu. Eropigu ĩgã dopa árĩgure ñerire iidoredigupũ wuariyague erã cóădigu tauro ñero tarigucumi. ĩgu burigã dipuwaja moasũgucumi. ⁴³⁻⁴⁴Mũ mojoto mera ñero iigu, iri mojotore mũ tabe cóăbodiropo dopa iri ñerire duhuque. Irire duhubigu peamegue wagũca. Eroguere ne peame yaribea. Eropirã beca sã ũjuquererã ne sĩribeama. Mũ mojotore mũ cóăcũ iri dũca dihta cohmoboya. Eropigu mũpũ epasi árĩqueregu ta pũhrũ Goãmũ mera árĩgũca. Mũ pe mojoto mera árĩgure peamegue ĩgu cóăcũ ñetariaro tarigũca. Eropigu iri ñeri iiripũre duhuque. ⁴⁵⁻⁴⁶Mũ guburu mera ñero iigu mũhũ iri guburu sãre mũ tabe cóăbodiropo dopa ta iri ñerire duhuque. Irire duhubigu peamegue wagũca. Eroguere ne peame yaribea. Eropirã beca ne sĩribeama. Mũ guburure mũ cóăcũ irisi dihta cohmoboya. Eropigu epasi árĩqueregu ta pũhrũ Goãmũ mera árĩgũca. Mũ pe guburu mera árĩgure mũre peamegue cóăcũ mũ ñetariaro tarigũca. Eropigu iri ñeri iiripũre duhuque. ⁴⁷⁻⁴⁸Mũ cuiru mera ñero iigu irirure mũ gorawea cóăbodiropo dopa ta iri ñerire duhuque. Irire duhubigu peamegue wagũca. Eroguere ne peame yaribea. Eropirã beca sã ne sĩribeama. Mũ cuirure cóăcũ iriru dihta cohmoboya. Yũjupũ cuiru mariqueregu ta pũhrũ Goãmũ mera árĩgũca. Mũre pe cuiri mera árĩgure peamegue mũre cóăcũ mũ ñetariaro tarigũca. Eropigu iri ñeri iiripũre duhuque.

⁴⁹“I yeba árĩrã ñero tarirãca mũa. Peamegue mari ũjucũ marire pũriropo dopa ta ñero tarirãca mũa. ⁵⁰Moa ðaro acaa. Moa acabiricũ usũriri iimasiya mara. Moa acabiro iri moa ne ðabeaa. Iri moa acabiricũ dohpagohra iimasiya mara. Eropirã moa ðaro acaro dopa mũa suarã árĩque. Eropirã gajirã mera ðaro mera árĩque.

Erã marasã nomere erã cóăcũ ðabeaa, arĩ wereñumi Jesu

Mt 19.1-12; Lc 16.18

10 ¹Eropigu ĩgu erogue árĩdigu waha, Judea yeba pohrogue eja, dia Jordán waicũriya gajipũ masegue ejapũ. Erogue ĩgu ejacũ ĩarã masa bajarã ĩgu pohrogue gamenereñorã daja. Erã gamenerecũ ĩagu ero core ĩgu buhediro dopa ta dipaturi buhepũ daja. ²ĩgu eropa buherisubũ fariseo masa erañorã. Jesure ĩgu ñero wereniguicũ peediañorã. Eropa peediarã erã Jesure ðpa arĩ serẽpiñorã: —¿Mari marapore cóăcũ ðhari? ¿Moise doreripũ eropa ta iidone ðabeaa. Iri moa acabiricũ reri mũ pepicũ? arĩ serẽpiñorã.

³—¿Dohpa doreyuri Moise mũare? arĩ yũhripũ Jesu.

⁴—“Mũ marapore cóădiagu paperapũgue irire gojaque. Eropa gojagu iripũre mũ marapore otuhajanijagũgue igore cóămasia,” arĩ gojañumi Moise, arĩ yũhriñorã fariseo masa.

⁵Erã eroparicũ peegu ðpa arĩ werepũ Jesu:

—Mũa ñecu sũmarã Goãmũ dorerire iidibiricũ ĩagu, “Eropa ta wacuraporo,” arĩgu, “Mũa marapore cóămasia,” arĩ gojañumi Moise. ⁶ĩgu eropa arĩ gojara árĩquerecũ ta, negohraguere Goãmũ mũa marasã nomere cóăcũ gamebiriñumi. I yebare ĩhacũnugugũ mũmũ, nomeo sãre iĩñumi. ⁷Eropigu mũmũ ĩgu pagũ sũmarãre cohã wiria ĩgu marapo mera árĩgucumi. ⁸Eropirã erã

perā áríquererā ta, yuju dũpũ iro dopa árírācoma. Eropirā erā perā iro dopa áríbeama. Yuju dũpũ iro dopa áhřima erā. ⁹Eropirā Goāmũ ĩgu doreri mera mojtodirima. Eropirā game cóābiricāro gahmea erāre, arĩpũ Jesu erāre.

¹⁰Eropa arĩtuha ĩgu buherā mera wihigue ñajaa wapũ. Wihigue ñajajarā erā marasā nomere cóārire serēpinemoñorā daja ĩgu buherā.

¹¹Erā eropa serēpiñacũ ĩgu yũhrĩpũ:

—Īgu marapore cóādigu gajigo mera marapocũgu, ĩgu igo gajigo mera ñero iigu iimi. ¹²Eropigo nomeo sã igo marapũre cóāgo, gajigu mera marapũcũgo, ĩgu gajigu mera ñero iigo áhřimo, arĩpũ Jesu erāre.

Majirāgā ya árĩburire Goāmũre serēbasañumi Jesu

Mt 19.13-15; Lc 18.15-17

¹³Eropi majirāgāre Jesure mohmepidoremorā erāgāre Jesu pohrogue añ erañorā. Erā eropiicũ ĩgu buherāpũ erāgāre aĩgārĩrāre bocatĩri turiñorā.

¹⁴Erā eropa turicũ ĩagu Jesu papũrigũ òpa arĩpũ erāre:

—Eropa ĩacāque. Majirā yũ pohrogue ariporo. Waque, arĩbiricāque erāgāre. Erā Goāmũre erā opũre masima. Eropirā Goāmũ ĩgu opũ arĩroguere oāgā iro dopa pepirā áhřima eroguerē. ¹⁵Diaye arĩgu ĩaa mũare. Oāgā Goāmũre gamediro dopa ta mũa Goāmũre gamebirā ĩgu pohrogue wasome mũa. Mũa wabiricũ mũa opũ arĩsome ĩgu, arĩpũ Jesu.

¹⁶Eropa arĩtuha Jesu majirāgāre añ coāgu erāre mohmepi erā òaro árĩburire Goāmũre serēbasagu òpa arĩpũ:

—Oāgā òarā waporo, arĩ serēbasapũ Goāmũre.

Doberi opagu Jesu mera weretamuñumi

Mt 19.16-30; Lc 18.18-30

¹⁷Eropi Jesu ĩgu mague wacũ, yujugu masũ omagā wa ĩgu guburi pohro mereja Jesure serēpipũ.

—Mũhũ buhegu òagu áhřaa. ¿Yũhũ árĩpehrerĩnũri Goāmũ mera árĩdiagu duhpigũcuri? arĩpũ ĩgu Jesure.

¹⁸Īgu eroparicũ Jesu ĩgure yũhrĩpũ:

—¿Dohpa arĩronore yũre “Òagu” arĩ piyuri mũhũ? Goāmũ yujugu ta òagu áhřimi. ¹⁹Īgu Goāmũ dorerire masia mũhũ. “Masare wejēbiricāque. Gajigu marapo mera arĩbiricāque. Yajabita, gũyabita, gajirā yare gũya aĩbita, mũ pagũ sũmarāre umupeoque,” ire doremi Goāmũ. I dorerire iro gahmea mũre, arĩ werepũ Jesu ĩgure.

²⁰—Buhegu, irire árĩpehrerire majigugāgue ta tarĩnũgabirĩmũribũ yũa, arĩpũ ĩgu Jesure.

²¹Jesu ĩgure ĩhamehtu mahipũ. Eropigu òpa arĩpũ:

—Merogā duhyaa mũre mũ ĩpehoboro. Árĩpehrerire mũ yare duaque. Eropigu árĩpehrerĩ mũ wajatarare mojomorocũrāre oque. Mũhũ eropiicũ

baja ðari ɯmarogue Goãmu pohroguere áriyuroca. Tuhajanugu yu mera majagu áriɓu arique, ariɓu Jesu igure.

²²Wuaro opagu áriɓu igu. Eropigu Jesu igure eroparicũ peegu igu oparire mojomorocurãre odiabigu, turaro bujawere, suabiri waha waru.

²³Igu bujawere wacũ iagu Jesu majinugaja igu buherãre iha opa ariɓu: —Doberi oparã Goãmu igu opu áriroguere erã wadiacũ diasa ahraa, ariɓu erãre.

²⁴Igu eroparicũ peerã erãpu pee uca waha pee masibiriñorã. Eropa arituha Jesu dipaturi werepu erãre:

—Yu acawererã, áripehrerã “Yu gamero yu opari mera ta ðaro tariguca,” ari pepirã Goãmu igu opu áriroguere erã wacũ diasataria.

²⁵Camellopu awiru gobegãgue igu najatariwereadiacũ masiya mara igure. Eropa ta doberi opagu igu Goãmu mera ðaro árigu igu opu áriroguere igu wacũ diasa ahraa, ari werepu erãre.

²⁶Igu eroparicũ peenijarã ihamaria wanijarã, erã basi opa arĩñorã:

—Yaho. Igu ariro dopa ta diaye áricũ ne yujugu masure taubiribocumi Goãmu igu pohro wamorãre, arĩñorã erã erã basi.

²⁷Erã eroparicũ peegu Jesu erãre ihabeo opa ariɓu:

—Masa erã bocatiuro erã ðaro iiri mera tarimasibeama. Goãmu pohroguere wamasibeama. Goãmu dihta masare peamegue wabonirãre taumasimi igu pohro wamorãre. Igu áripehrerire ðaro iimasipehocãmi, ariɓu Jesu erãre.

²⁸Igu eroparicũ peegu Pedro igure opa ariɓu:

—Peenique. Guapu áripehreri gua yare apicãbu mu mera wamorã, ariɓu igu Jesure.

²⁹Igu eroparicũ Jesu opa ariɓu:

—Diaye arigu iiaa muare. Áripehrerã ðari buherire yaha áriɓurire iimorã mu wirire, mu pagu porãre, mu pagu sumarãre, mu porãre, mu poerire apirã wuaro wajatarãca mu dohpaguere. ³⁰Eropirã mu wirire, mu pagu porãre, mu pagosã nomere, mu porãre, mu poerire ero core mu opadiro tauro dohpaguere baja oparãca mu ñero tarirã áriquererã. Eropirã gajirã muare ñero iirãcoma. Eropirã puhruguerẽ áripehrerinari Goãmu mera árirãca. ³¹Dohpaguere bajarã oparã árinirã irisubure bu árirã dujacãrãcoma. Eropirã dohpaguere bajarã bu árinirãpu oparã dujarãcoma daja, ari werepu Jesu erãre.

Dipaturi Jesu igu siriburiñere, igu masa muriaburiñe sãre wereñumi

Mt 20.17-19; Lc 18.31-34

³²Eropi erã mague majaa, Jerusaléngue majarã iññorã. Jesu erã coregã muhtarpu. Igu eropa muhtacũ iarã igu buherã iha uca wañorã. Eropirã erã puhrũ nurusiarãpu guiro mera igure nurusiañorã. Eropigu Jesu doce igu buherã seyarore sihubeo, masa igure iiburire werenugapu daja erãre.

³³—Peeque yure. Dohpaguere Jerusaléngue warã iiaa mari. Eroguere masa yu masure Goãmu igu obeodigure yure ñeha, pahia oparãre, judio masare buherã sãre yure orãcoma. Eropirã yure wejedorerãcoma erã.

Eropa wejêdorerã judio masa árîbirãre orãcoma yure. ³⁴Erã eropa ora pũhrũ erã yure wereya, disico ehosũ tãrarãcoma. Tuhaja yure wejêrãcoma. Eropigu yũ sîrira pũhrũ uhrenũ pũhrũ masa mũriaguca, arĩ werepũ Jesu.

Santiago, Ñu mera Jesure serẽnuma

Mt 20.20-28

³⁵Eropi Santiago, Ñu mera Jesu pohrogã ejarã erã gamerire serẽnorã ãgure. Erã Zebedeo porã árĩnorã. Eropirã õpa arĩnorã:

—Buhegu, gua serẽro dopa ta guare iique mũhu, arĩnorã erã Jesure.

³⁶—¿Yũhu duhpiicũ gahmeri mua? arĩpũ Jesu erãre.

³⁷—Mũhu árĩpehrerã wecague opũ árĩgu guare mũ waĩ mera dorerã acuíque. Yujugũre mũ diayerũ, gajigũre copũ doboque guare. Mũ mera oparã gũa árĩboro dopa iique, arĩ serẽnorã erã Jesure.

³⁸Erã eroparĩcũ peegũ õpa arĩ werepũ Jesu:

—Mũa ñero tariborore masibiriquererã õpa arĩ serẽa mũa yure.

¿Dohpaguere yũ ñero tariboro dopa ta mũa sã ñero tarirã yujuro bojebocuri mũa? ¿Yũre erã ñero iiboro dopa mũa sãre ñero iicũ yujuro bojemasibocuri mũa? arĩ serẽpipũ Jesu erãre.

³⁹—Yujuro bojerãca, arĩ yũhriñorã.

Erã eroparĩcũ Jesu õpa arĩ werepũ:

—Yũ ñero tariboro dopa ta mũa sã ñero tarirãca. ⁴⁰Eropa mũa tarimorã árĩquerecũ ta, yũ mera doremorãre beyemasibea yũhu. Irire yũhu Pagũ amutuhami. Eropirã ãgu beyenirã dihta yũ diayerũ yũ copũ doarãcoma, arĩpũ Jesu.

⁴¹Santiago, Ñu sã erã oparã árĩburire Jesure serẽcũ gajirã diez buherã peerã, erã mera guañorã. ⁴²Erã eropa guacũ ãagu, Jesu ãgu buherãre sihu gameneo õpa arĩpũ:

—Goãmũre masibirã oparãpũ erã masare dorerã, pũiro mera dorema. ⁴³Mũarũ ne eropa iisome mũa basi. Mũa mera majagu opũ árĩdiagu, árĩpehrerã ãgu mera majarãre itamugũ árĩporo. ⁴⁴Eropigu árĩpehrerãre doregu árĩdiagu, erã pohro majagu árĩro dopa ta árĩporo. ⁴⁵Eropa árĩgu tiiaa yũ sã. Masare dorebiragu arĩgu iibiribu. Yũhu masũ Goãmũ ãgu obeodigu árĩqueregu ta, i yebaguere masare itamugũ arĩgu iibũ. Eropigu masa bajarã erã ñero iira dipuwajare sĩribasagu arĩgu iibũ. Eropigu erã peamegue wabonirãre taugũ arĩgu iibũ, arĩpũ Jesu erãre.

Bartimeore, cuiiri ãhajabigure ãacũ iĩnumi Jesu

Mt 20.29-34; Lc 18.35-43

⁴⁶Eropi erã Jericógue ejañorã. Eropirã iri macague árĩnirã Jesu ãgu buherã masa bajarã mera wañorã. Jesu wari maha tũrogue yujugũ masũ cuiiri ãhajabigu doarũ. ãgu Bartimeo waĩcũgu Timeo magũ arĩpũ. ãgu ma tũrogue doagu mũmũri nũcũ masare niyerure serẽmũripũ. ⁴⁷Eropigu ero doanijagu masa “Jesu Nazare majagu ahrimi,” erã arĩcũ peerũ. Eropa peenijagu õpa arĩ gaguiniguipũ:

—Jesu, opu Davi muru pãrami masare taubu mojomoro ñaque yure, arĩ gaguiniguipu Jesure.

⁴⁸ Ñgu eropa arĩ gaguiniguicũ peerã masa bajarã Bartimeore “Ejarimaricãque,” arĩ turiñorã. Erã eropa arĩ turiquerẽcũ, ñguru ñgu ero core ñgu gaguiniguidiro tauro gaguiniguipu daja.

—Jesu, opu Davi muru pãrami masare taubu mojomoro ñaque yure, arĩ gaguiniguipu daja.

⁴⁹ Ñgu eroparicũ peegu Jesupu dujanugaja:

—Sihubeoque ñgure, arĩpu. Ñgu eroparicũ peerã erãpu ñgu cuiri ñhajibigure sihugãñorã.

—Mucubirique. Wahgãñugajaque. Ñgu mure sihumi, arĩñorã erã ñgure Bartimeore.

⁵⁰ Erã eroparicũ peegu ñgu omasiariñere tuweapi, buhri tarimagã Jesu pohrogue ejanugajapu. ⁵¹ Eropigu Jesu serẽpiru ñgure:

—¿Dohpa yuhu mure iicũ gahmeri muhu? arĩ serẽpiru Jesu ñgure.

—Yu opu, yure cuiri ñacũ iique, arĩpu ñgu cuiri ñhajibiguru.

⁵² —Mu yure umupeonijagu ñagu waha. Eropigu wanisa, arĩpu Jesu ñgure. Ñgu eroparicũ ta cuiri ñhajibigu ñaro ñha wapu. Ñagu wanijagu Jesu mera mague nãusia wahgã wapu.

Jerusaléngue ejañumi Jesu

Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19

11 ¹ Eropii erã Jerusaléngue ejaboro coregã, Betfagé maca pohrogã, Betania maca pohrogã ejamũhtañorã. Iri macari utãgu Olivo waicũdigu gubuye arĩyoro. Eroque ejaçu perãre ñgu buherãre Jesu obeogu opa arĩpu:

² —Si macague waque. Eroque ejarã mata burrogãre erã dirinugudigugãre bocajarãca. Gajirã erã peyaya marigu arĩcumi. Ñgure bocaça ñgure diriradarire pãa yure aĩgãribasaque. ³ Mũa eropiicũ ñagu burrogã opu “¿Duhpimorã burrogãre pãri?” ñgu aricũ peerã opa arĩ yuhrique ñgure: “Mari tigu burrogãre gamebeoniami dohpa. Eropigu dohparagã wiagucumi ñgure,” arĩ wereque ñgure, arĩ weredore obeopu ñgu buherã perãre.

⁴ Ñgu dorebeonirã waha, wihi pohro arĩri mare burrogãre disiporo erã dirinugudigugãre bocaçañorã. Bocaça ñgure erã diriradarire pãñorã.

⁵ Eropirã ñgure erã pãcũ ñarã ero niguinirã serẽpiñorã:

—¿Duhpimorã mũa diriradarire pãri burrogãre? arĩ serẽpiñorã.

⁶ Erã eroparicũ peerã erãpu Jesu ñgu arĩdiro dopa ta wereñorã erãre serẽpirãre. Erã eropa arĩ werecũ peerã erã ero niguinirãpu “Aĩgãque,” arĩñorã erãre. ⁷ Eropirã erã burrogãre Jesu pohrogue aĩgã wañorã. Erã aĩ ejara puhru suhri ñgugã weca erã peotuhacũ ñagu Jesupu ñgugã wecague mũribejapu wabu. ⁸ Eropirã masa bajarã erã peyari suhrire tuwea aĩ ñgu wari maha deco seopi mũhtañorã Jesure umupeorã. Gajirãpu pũricuri dũpũrire poerigue erã aĩgãrira dũpũrire apimũhtañorã “Ñari maha arĩporo,” arĩrã.

⁹Eropirã ïgu core warã, ïgu pũhrũ arirã sã õpa arĩ gaguiniñorã:
—Ïre umupeorã. Ihĩ Goãmũ ïgu obeodigu õaro ariporo. ¹⁰Mari ñecu Davi mũru opu ïgu árĩdiro dopa ta õaro ariporo. “Ûmaro majagu turagu àhrimi,” arĩ umupeorã, arĩ gaguiniguñorã erã.

¹¹Eropigu Jesu Jerusaléngue ejarũ. Ejagu Goãmũ ya wihigue ñajajagu, iri wihi majare árĩpehrerire ïapehocãpũ. Ìatuhaja “Ñamicague àhraa. Ûmuñarigã ta àhraa. Ina warã,” arĩpũ Jesu. Ïgu buherã mera Betaniague waha wañorã.

Jesu higeragu waicudigure s̄iridoreñumi

Mt 21.18-19

¹²Eropi gajinũ erã Betaniague árĩnirã Jerusaléngue dujariñorã daja. Eropa dujaricũ Jesupũ oaboa warũ. Eropa oaboagu yoarogue niguidigure higeragure õaro p̄iricudigure ïanijagu irigu ñucare amagu waripũ.

¹³Dũca mariyoro. Dũcacũrisubu árĩbiriya. Pũri dihta opayoro. ¹⁴Eropigu ñuca maricũ ïagu õpa arĩpũ:

—Irigu ñucare masa ne dipaturi babiricãporo. Ne ñucacũbiricãporo, arĩpũ Jesu. Ïgu eroparicũ ïgu buherãpũ peeñorã.

Jesu Goãmũ wihire Goãmũ mera wereniguiiri wihire iidoreñumi

Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22

¹⁵Ïgu eropiira pũhrũ erã Jerusaléngue erañorã. Eragũ Jesu Goãmũ ya wihigue ñajapũ daja. Ñajajagu doberi duarãre, asũrãre boca jagu cohã wiucãpũ. Eropigu niyerure game gohroto doarã ya mesarire yomemuju aĩ mehpĩ behomũripũ. Bujare duarã erã doari p̄erori sãre eropa ta iipũ.

¹⁶Eropigu Jesu Goãmũ wihiguere gajinore aĩ ñajadorebiripũ masare.

¹⁷Eropigu Jesu õpa arĩ buhepũ erãre:

—Õpa àhraa Goãmũ yare erã gojarapũgue: “Yaha wihi Goãmũ mera wereniguiiri wihi waicũroca. Eropiro árĩpehrero majarãgue yũ mera erã wereniguiiri wihi árĩroca,” arĩ gojañuma Goãmũ wereniguirire. Goãmũ eropa arĩquerecũ ta, mũapũ i wihire Goãmũ wihire duadoarã bu game yajarã iiaa, arĩpũ Jesu erãre.

¹⁸Ïgu eropa arĩ buhecũ árĩpehrerã masapũ pee ucãpehrea wañorã.

Eropirã pahia oparã, judio masare buherã mera ïgure güi árĩñorã.

Eropirã erã ïgure wejẽburire guñamaañorã. ¹⁹Erã eropiicũ ñamicague Jesu ïgu buherã mera iri maca árĩnirã waha wañorã.

Higeragu s̄iria wayoro

Mt 21.20-22

²⁰Eropirã boyo dijaricũ mague majarirã higeragure ïañorã daja. Irigu nugurigue s̄irinũga s̄iriadigu árĩcũ ïañorã. ²¹Irigure ïagu Pedropũ õpa arĩpũ:

—Buhegu, ïaque. Irigu higeragupũ mũ s̄iridoredigupũ s̄iria waya, arĩpũ Pedro.

22 Ìgũ eroparĩcũ Jesu werepũ erãre:

—Goãmũre umupeoturaque mũa. 23 Diaye arĩgũ tiiaa mũare. Mũa Goãmũre ðaro umupeori mera irĩgũ utãgure “Dua aĩ wuariyague cõãdĩgũ áriþoro,” mũa Goãmũre arĩcũ, mũa arĩdiro dopa ta waroca. “Yũ serẽro dopa diaye ta eropa iĩgũcumi,” mũa arĩ guñacũ, “Goãmũ iisome,” arĩbiricũ, mũa serẽdiro dopa ta Goãmũ iĩgũcumi. 24 Eropĩgũ irire weregũra mũare. Goãmũ mera werenĩguirã, iĩgũre serẽrã, “Yũ serẽro dopa ta eropa waroca yũre,” arĩ guñaque. Mũa eropiicũ iãgũ Goãmũ mũa serẽrire ogũcumi. 25 Eropirã Goãmũre mũa serẽboro core gajirãre erã mũare erã ñero iirare cãdijique. Gajirã erã ñero iicũ mũa guarare duhuque. Mũa eropiicũ iãgũ mari Pagũ umaro majagũ mũa ñero iirare iĩgũ sã cãdijĩgũcumi. 26 Mũare ñero iirare mũa cãdijĩbiricũ iĩgũ sã mũa ñero iirare cãdijĩsome, arĩpũ Jesu erãre.

Jesure doredĩgũre iĩgũre serẽpiñuma pahia oparã, judio masare buherã, mũrã mera

Mt 21.23-27; Lc 20.1-8

27 Ìgũ eropa arĩra pũhũ erã Jerusalẽngue wañorã daja. Eropirã Jesu Goãmũ wihĩgue iĩgũ curicũ iãrã, pahia oparã, judio masare buherã, mũrã mera iĩgũ pohrogue erarã iĩgũre serẽpiñorã:

28 —¿Noa doreri mera irinore iĩgũ iiri mũhũ? ¿Noa mũre Goãmũ wihi duanirãre cõãdoreari? arĩ serẽpiñorã erã Jesure.

29 Erã eroparĩcũ Jesu yũhriþũ:

—Mũapũre serẽpimũhtagũra. Óaro mũa yũhricũ yũ sã mũare yũhriũgũra. 30 ¿Ñũ masare iĩgũ waĩyecũ noano iĩgũre waĩyedoremũriyuri mũa pepicũ? ¿O Goãmũ doreyuri? ¿O masapũ doremũriyuri mũa pepicũ? Yũre wereque, arĩpũ Jesu erãre.

31 Ìgũ eroparĩcũ peerã erãpũ erã basi game õpa arĩ werenĩguĩñorã:

—¿Dohpa arĩ yũhriãcuri mari? “Goãmũ Ñure doredĩgũ áriñũmi,” mari arĩcũ, “¿Goãmũ Ñure iĩgũ dorequerecũ ta duhpĩrã iĩgũ wererare peebirari mũapũ?” arĩbocumi Jesu marire. 32 Oã masapũ “Diaye ta Ñũ Goãmũ yare weremũhtadĩgũ áriñũmi,” arĩ pepima erã. Erã eropa pepirã, “Ñũ iĩgũ waĩyecũ Goãmũpũ iĩgũre doredĩgũ áriñũmi,” mari arĩcũ, masapũ mari mera guarãcoma, arĩñorã erã basi.

33 Eropirã erã Jesure õpa arĩ yũhriñorã:

—Ñure waĩyedoredĩgũre gũa masibea, arĩñorã erã Jesure.

Erã eroparĩcũ õpa arĩpũ Jesu.

—Irisubu tamerare yũ sã mũa serẽpĩrãre werebea mũare. Yũ iirire iidoredĩgũre werebea mũare, arĩpũ Jesu erãre.

Ñerã mohme corerã iira queorire wereñũmi Jesu buhebu

Mt 21.33-46; Lc 20.9-19

12 ¹Eropi Jesu queori mera buhenũgapũ daja erãre.

—Yeba opũ áriñũmi. Iri yebare iĩgũ ya iguidarire oteñũmi. Otetuha sãrĩrore nugu, iguire erã cũhra bujuburi gobere seañũmi. Pohe decogue umari

wihigã sãre iĩnumi ìhadibuma ôaro. Eropigũ gajirãre ìgu ya pohe deco mera apĩnumi erã mohme corera waja. Eropigũ iri pohere erãre mohme coredoretuhaja gaji yebague waha wañumi ìgu. ²Pũhrũ igui ñirisubu áricũ pohe opu ìgu pohro majagure ìgu ya pohe mohme corerã pohrogue obeoriĩnumi. Pohe maja ìgu ya oteri ñucare ìgu ya sero maja ñucare aĩdoregũ obeoriĩnumi ìgure. ³Eropirã pohere mohme corerãpũ ìgu pohro majagure ñeha pañuma. Eropiituha ìgu ya igui tõiire obiriquererã dujadoreñuma ìgure. ⁴Eropigũ pohe opu gajigu ìgu pohro majagure obeoriĩnumi daja. Eropirã pohere mohme corerãpũ ìgure ìgu dipurure cami moa ñero iĩnuma ìgu sãre. ⁵Gajigu ìgu pohro majagure obeocũ ìgũpũre wejẽcãñuma. Gajirã sãre bajarãre eropa dihta iĩnuma. Gajirãre pa gajirãre wejẽñuma erã.

⁶Eropigũ pohe opu magũ dihta ñuhyañumi. ìgu ta ìgu magũ ìgu mahigu áriĩnumi. Eropigũ ìgu magũre obeoñumi pare erã pohrogue, “Yũ magũpũre umupeorãcoma,” arĩgu. ⁷Ìgu ôpa arĩ pepiquerecũ, erã pohere corerãpũ ìgu magũ aricũ ìha, ôpa arĩ wereniguĩñuma: “Pohe opu magũ ãhrimi. ìgure wejẽcãrã mari. Eropiro i pohe mari ya pohe dujaroca,” arĩ wereniguĩñuma erã erã basi. ⁸Eropa arĩrã ìgure ñeha wejẽ, pohe tũrogue aĩgã cóacãñuma erã ìgure, arĩpũ Jesu erãre.

Eropa arĩtuhaja Jesu erãre serẽpĩpũ:

⁹—Ne, ¿pohe opu dujarigũ dohpa iigũcuri ìgu ya pohere mohme corerãre? arĩpũ Jesu. Ôpa iigũcumi erãre, arĩpũ. ìgu erãre wejẽ gajirãpũre pohere mohmedoregũcumi, arĩpũ Jesu erãre. ¹⁰⁻¹¹¿Goãmũ yare erã gojarapũgue ôpa arĩrire irire buhebiriri mũa? Ôpa arĩ gojañuma:

Ihĩ Cristo ñtãye iro dopa ãhrimi. Masa Cristore gamebirãcoma. Erã gamebiriqerercũ Goãmũ ìgure beye opu acumi. Goãmũpũ ire iimi. ìgu eropa iicũ ìarã “Ôataria,” arĩ pepia mari, arĩ gojañuma iribojegure.

¿Irire ne buhebiriri mũa? arĩpũ Jesu erãre.

¹²Ìgu eroparĩcũ peerã pahia oparã, judio masare buherã, mũrã mera ôpa arĩ pepiñorã: “Jesu i queorire weregũ ‘Erã ñerã mohme corerã iro dopa ãhrima,’ marire arĩ weresãgu iicumĩ,” arĩ pepiñorã. Eropa arĩ pepirã Jesure ñeadiariñorã. Eropa ñeadiaquererã, masapũ Jesure gamerã mari mera guari, arĩrã masare gũi áriñorã. Eropa gũirã ìgure cohãgã wañorã.

Fariseo masa, Herode ya curu majarã mera gobierno maja wajayerire serẽpiñuma Jesure

Mt 22.15-22; Lc 20.20-26

¹³Waha, erã mera majarãre yujurãyerire fariseo masare, Herode ya curu majarã sãre Jesure serẽpiñadore obeoñorã daja. Erã Jesure baja serẽpiri mera ìgu gajiropa yũhricũ weresãmorã iiriñorã. ¹⁴Eropirã Jesu pohro eja ìgure serẽpiñorã:

—Buhegu, diaye mũ wereniguigu gũyari marigu mũ áricũ masia gũa. Eropigũ opu áricũ sãre bu árigũ ìgu áricũ sãre mũhũ yujuropa ìhaa. Eropigũ Goãmũ yare diaye mũhũ werea. Masa suacũ sãre erã suabiricũ sãre queoro werea. Eropigũ guare wereque: ¿Roma majagu áripehrerã tauro opu árigure,

gobierno majare marire wajayero gahmeri m̄u pepicū? ¿Mari dorerip̄u wajayedoreri m̄u pepicū? ar̄i serēpiñorā erā Jesure.

¹⁵Erā eropa ar̄i serēpicū peegu erā ḡuyarire erā ñero iidiarire masigu òpa ar̄i ȳhripi erāre:

—¿Duhpirā ȳu ñero wereniguicū peediar̄i m̄ua? Dohparagā niyerusere aīgārique irisere ñamorā, ar̄ip̄u Jesu erāre.

¹⁶Īgu eroparicū peerā yujuse niyerusere aīgāriñorā. Erā irisere aī eracū ĩagu Jesu serēpip̄u erāre:

—¿Nihino gohra mas̄u tuhyari isere? ¿Noa waī tuhyari isere? ar̄i serēpip̄u ĩgu.

—César waic̄uḡu masa tauro op̄u mas̄u ĩgu waī s̄a tuhyaa irisegue, ar̄i ȳhriñorā erā.

¹⁷Erā eroparicū Jesu werep̄u erāre:

—Irisubu tamerare masa tauro op̄u ár̄igu yare ĩḡure oque. Goām̄u yare Goām̄up̄ure oque, ar̄ip̄u Jesu. Īgu eroparicū pee ɱca wañorā.

Saduceo masa Goām̄u ĩgu s̄irinirā masurire serēpiñuma Jesure

Mt 22.23-33; Lc 20.27-40

¹⁸Eropi yujurāyeri Saduceo masa Jesu pohroguere erañorā. Saduceo masap̄u “Goām̄u s̄irinirāre masusome,” ar̄i pepirā ár̄iñorā. ¹⁹Eropirā erā òpa ar̄iñorā Jesure:

—Buhegu, marire òpa ar̄i gojadigu ár̄imi Moise: “Yujuḡu ĩgu t̄igu marapoc̄uḡu porā mariqueregu ĩgu s̄iricū ĩagu, ĩgu paḡu magure ĩgu t̄igu marapo ár̄idigore marapoc̄uro gahmea. Eropigu ĩgu t̄igu m̄uru ĩgu t̄igu ĩgu porāc̄ubodiro dopa ta porāc̄uro gahmea ĩgu paḡu magure. Eropirā ĩgu t̄igu m̄uru porā iro dopa ár̄irācoma,” ar̄idi ár̄imi Moise, ar̄iñorā.

²⁰Ire erā ar̄ituhaja i queorire werenemoñorā Jesure.

—Yujuḡu porā siete ár̄iñorā. Eropii erā t̄igup̄u marapoc̄u, porā marigu ta s̄iria wap̄u. ²¹Eropigu gajigu ĩgu paḡu magu s̄a ĩgu t̄igu m̄uru marapo ár̄idigore marapoc̄up̄u. ĩgu eropa marapoc̄ura p̄uhru ĩgu s̄a ĩgu t̄igu m̄uru iro dopa ta porā mariqueregu ta s̄iria wap̄u. Eropigu ĩgu paḡu magu ĩgu ĩgu m̄uru iro dopa porā mariqueregu ta s̄iria wap̄u. ²²Eropa dihta wañorā yujuḡu porā. Ne porā mariquererā s̄iripehrea wañorā. Erā marapo s̄a erā p̄uhru s̄iria wapo pare, erā ar̄ituhaja Jesure serēpiñañorā. ²³¿Ne, Goām̄u ár̄ipehlerā s̄irinirāre ĩgu masucū nihino marapo gohra ár̄igocuri igo? Erā ár̄ipehlerā igore marapoc̄unirā ár̄iñorā. ¿Eropigo nihino marapop̄u ár̄igocuri igo? ar̄i serēpiñorā erā Jesure.

²⁴Jesu ȳhripi erāre:

—Goām̄u yare erā gojarap̄u wereniguirire ne masibea m̄ua. Eropirā Goām̄u ĩgu turari s̄are ne masibea m̄ua, ar̄ip̄u Jesu. Eropi m̄ua pepirip̄u diaye ár̄ibea. ²⁵S̄irinirā m̄ura erā masa m̄uriara p̄uhru erā anyua iro dopa āhrama. Erā ɱma nome mera marapoc̄ubeama eroguere. ²⁶S̄irinirā erā masa m̄uriaborop̄ure m̄uare wereḡura, ar̄ip̄u Jesu. Irire Moise òaro werepehocāñumi. Iri yuc̄uḡuḡague ɱjurisubu ár̄igu Goām̄u òpa wereñumi Moiser: “Yah̄u Abrahā, Isaa, Jacobo, erā op̄u āhraa,” ar̄i wereñumi Goām̄u iribojegue. ²⁷Erā s̄irira

pũhrugue “Erã opu ta ãhraa,” arĩ wereñumi Goãmũ. Eropirã erã sĩrinirã mũra ãgu masunirã árirã erã ojocarirã áhrima. Eropirã “Sĩrinirã masasome,” arĩ pepirã diaye pepibeaa mũa, arĩpu Jesu erãre.

Õatariariñere doreriñere wereñumi Jesu

Mt 22.34-40

²⁸Eropigu yujugu judio masa erã buherã mera majagu erã pohrogue eraa, erã game wereniguicũ peepũ. Jesu ãgu ñaro yũhririre peeçu serẽpirũ ãgure.

—¿Goãmũ ya doreri õatariaro doreripu diñe doreripu áhriri mũ pepicũre? arĩ serẽpirũ ãgu Jesure.

²⁹Jesu ãgure yũhripu:

—Iñe doreriñe õatariariñe õpa ãhraa. “Israe masa peeque. Goãmũ mari Opu yujugu ta áhrimi. ³⁰Burigã mũa siporã mera, mũa turari mera, mũa ñaro guñari mera Goãmũre mũa Opũre mahique,” arĩmi Goãmũ. ³¹Iñe doreriñe pũhru gajĩ doreriñe sã õataria. “Mũ basi mahiro dopa ta mũ pohro árirã sãre mahique,” arĩmi Goãmũ. Iri pe doreri ta áriphehri gajĩ doreri tauro ãhraa, arĩ werepu Jesu ãgure.

³²Ãgu eroparicũ judio masare buhegu õpa arĩ yũhripu:

—Eropa ta ãhraa, buhegu. Diaye ta arãa mũhũ. Goãmũ yujugu ta áhrimi. Gajigu ãgu iro dopa árigũ marimi. Mũ arĩri diaye ta ãhraa. Goãmũre turaro mari siporã mera, mari turari mera, mari pepiri mera, mari ñaro guñari mera ãgure mahiro gahmea. Mari pohro árirãre mari basi mari mahiro dopa ta, erã sãre mahiro gahmea marire. ³³Mari Goãmũre umupeomorã waimũrã wejẽ soemujuccũ õapũrica. I tauro Goãmũre masa sãre mari mahicũ õataria, arĩpu ãgu Jesure.

³⁴Ãgu pee masiri mera yũhricũ ãha Jesu ãgure arĩpu:

—Merogã duhyaa mũre Goãmũ mũ opũre mũ masiboro, arĩpu Jesu ãgure. ãgure eroparicũ gajirã peerã ãgure güirã serẽpinemodiabiriñorã pare.

¿Noano acaweregu áhriri Cristo? serẽpi ãañumi Jesu masare

Mt 22.41-46; Lc 20.41-44

³⁵Eropigu Goãmũ wihigue buhegu õpa arĩpu Jesu:

—“Cristo Davi mũru pãrami arigũcumĩ,” arĩ buhema marire buherã. ¿Duhpirã eropa arĩ buheri erã? Erã ñaro masiboro duhyania erãre dohpa.

³⁶Davi ãgu basi Espĩritu Santo ãgure dorero dopa ta õpa arĩ wereñumi:

Goãmũ yũ opũre õpa arãmi. “Ohõ yũ diayerũ yũ mera dorebu doaque. Eropigu mũre ãhaturirãre mũre tarinũgabasagũca yũhũ,” arĩmi Goãmũ yũ opũre, arĩ gojañumi Davi mũru.

³⁷Eropa arĩ gojagu Davi mũru opũcũpu Cristore “Yũ opu,” arĩgu. Cristo Davi mũru opu áhrimi. Eropigu Davi mũru Cristo ñecu áriquerẽgu opũcũñumi Cristore, arĩ werepu Jesu.

ãgu eropa arĩ buhecũ bajarã masa mucubiriri mera peeñorã ãgure.

Jesu masare buherã erã ñero iirire wereñumi

Mt 23.1-36; Lc 11.37-54, 20.45-47

³⁸Eropigu ïgu buhenemogu òpa arĩpu:

—Masare buherã erã ñero iirire òaro ïaque. Eropirã erã iiro dopa iibiricãque. Erã yoari suhri saña erã masa erã ïhabeoro cuhrima. Doberi duarogue gajirã umupeori mera erãre bocafiri serẽcũ gahmema erã. ³⁹Eropirã mari buheri wiriguere òari doari dihtare doadiama. Eropirã bosenuri áricũ sãre oparã erã doari dihtare gahmema erã. ⁴⁰Eropirã erã wapeweyarã nome erã wajamocũ ïha erã ya wirire emacãma erã nomere. Eropa erãre mojomoro ïabiriquererã erã masa ïhurore yoari boje Goãmure serẽma, “Gua Goãmure òaro umupeoa,” arĩ gũyarã. Erã eropa iira dipuwaja gajirã tauro dipuwaja moagucumi erãre, arĩpu Jesu erãre.

Wapeweyo Goãmure igo apirare wereñumi Jesu

Lc 21.1-4

⁴¹Eropigu Jesu Goãmũ wihi maja erã amuburi niyeru gameneori comoro pohro doapu. Ero masa erã niyeru sãcũ ïapu. Doberi oparã iri comorogue niyeru pagari sãa tari wahgãmuriñorã. ⁴²Eropigo wapeweyo buro iri comorogue ahri pesegã sãpo. Pese yuju centavo maja ãhraa. ⁴³Iriserire igo apicũ ïagu Jesu ïgu buherãre sihubeo arĩpu:

—Diaye arĩgu iiaa mũare. Igo wapeweyo mojomorocugo niyeru sãri comorogue igo yare sãgo gajirã áripheerã erã sãdiro tauro sãmo igo. ⁴⁴Gajirã doberi oparã erã wũaro oquerecũ ta erã ya wũaro duhyaa. Igorũ mojomorocugo áriquerigo ta, áripheerã igo bari asũborare Goãmũ ya áriburire opehocãmo, arĩpu Jesu.

Goãmũ wihi cóasũroca, arĩ yuñumi Jesu

Mt 24.1-2; Lc 21.5-6

13 ¹Eropigu Goãmũ wihiguere erã wiriacũ ïagu yujugu erã buherã mera majagu òpa arĩpu:

—Buhegu, ïaque. I wihi Goãmũ wihi maja wiri utã mera erã iira wiri òari wiri ãhraa, arĩpu ïgu.

²Ïgu eroparicũ Jesu werepu erãre:

—I wihi maja wiri dohpaguere ïaraa mũa. I wihi áripheerã mari ïara i utã sã cohmopehrea waroca. Ne yujuye utãye dujasome iri wiri maja, arĩpu Jesu.

I mũũ pehrebore wereñumi

Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24

³Eropi Jesu Olivo waicudigu utãgugue Goãmũ wihi diaye maja áridigugue ejarũ. Ero doapu. Ero Pedro, Santiago, Ñu, Andre mera erã seyaro árirã, erã ïgure serẽpiñorã:

⁴—Wereque guare. ¿Dohparicũ eropa warocuri mũ arĩdiro dopa waro? ¿Pehburinu coregãre dohpa wanugacũ ïarãcuri gua? arĩ serẽpiñorã erã Jesure.

⁵Jesu yũhripũ:

—Ōaro ii yuque mũa. Eropirã gajirã erã gũyarire peebiricãque mũa.

⁶Bajarã masa “Cristo ãhraa yũhũ,” arĩ gũyarã árirãcoma. Erã eropa gũyacũ peerã masa bajarã Goãmũ yare duhurãcoma.

⁷Mũa pohrogã gajirã masa erã gamewejẽcũ peerãca. Eropirã yoarogue majarã erã sã erã gamewejẽcũ peebeorãca mũa. Eropa peequererã ta ne irire wũaro bujawere pepibiricãque. Eropa wamũhtaroca. Eropa wacũ pehreburiũ dũhyaniroca dohpa. ⁸Irisubure yuju yeba majarã gaji yeba majarã mera gamewejẽrãcoma. Eropirã yujugũ opũ yarã gajigũ opũ yarã mera gamewejẽrãcoma. Eropiro bajasuburi i yeba ñohmeroca. Eropirã bajarã masa oa mera sĩrirãcoma. Eropa ñero tariquerecũ i yeba majarãre tauro erã ñero tariboro dũhyaa dohpa. Ñero tarinirãcoma dohpa.

⁹Ōpa wacũ ãarã mũa basi ōaro iique. Gajirã mũare ñeha ñero iidorerã orãcoma gajirã oparãre. Eropirã mũa acawererã judio masa erã buheri wirigue sãre mũare parãcoma. Eropirã macari majarã oparã pohrogue, erã tauro oparã pohrogue sãre aĩgãrãcoma mũare mũare dipuwaja moamorã. Eropirã erã mũare erã pohrogue aĩgãcũ yaha buherire wererãca mũa erã sãre. ¹⁰Eropiro pehrerĩnũ áriboro core áripehrerãre ōari buherire weresũroca. ¹¹Eropirã mũare dipuwaja moadorerã erã oparã pohrogue erã aĩgãcũ, erã oparãre mũa wereniguiburire wũaro pepibiricãque. Mũare erã serẽpicũ mũa yũhriburire Goãmũ mera masirãca. Eropa masirã mũa gamero wereniguisme mũa. Espĩritu Santopũ mũare wereniguicũ iigucumi. ¹²Irisubure erã tirã erã pagũ porãre Jesu yarã erã áricũ ãha erãre wejẽdorerã oparãre wiarãcoma. Gajigupũ ãgu tĩgure wejẽdoregũ oparãre wiagucumi. Eropi erã pagũ sumarã erã porã Jesu yarã erã áricũ ãha erãre wejẽdoregũ oparãre wiarãcoma. Eropirã erã porãpũ erã pagũ sumarãre erã Jesu yarã áricũ ãha wejẽdorerã wiarãcoma erã oparãre. ¹³Yũre mũa umupeora dipuwaja mũare masa áripehrerã ãhaturirãcoma. Eropa mũare erã ñero iiquerecũ ta, mũare erã ñero iirare yujuro bojerã, yũre duhubiricũ Goãmũ mũare taugucumi. Eropigu ãgu pohrogue mũare opagucumi.

¹⁴“Eropirã ñetariagũre Goãmũ yare goroweogũre ãarãca mũa. Goãmũ wihigue ãgu niguicũ ãarãca. Ero ãgure áribiricãro gahmea. Iribojegue Goãmũ yare weremũhtayugũ Daniel ãgure were gojañumi. (Irire buhegũ peeporo). Ero ãgu niguicũ ãarã Judea yebague árirãpũ utã yucũgue oma duhrigã waporõ.

¹⁵Irisubure masa ñero tarirãcoma. Eropirã yojaro mera waporõ. Irisubure erã wiri weca maja pũũrigue árirã wihi pohecaguere erã yare aĩrã wabiricãporõ.

¹⁶Eropirã irisubure gajirã erã poerigue árirã erã ya suhrire wihigue árirã suhrire aĩrã dujabiricãporõ. ¹⁷Irisubure nijiposã nome, erã porã mihrirãre oparã nome sã mojomorocũrã nome dujarãcoma. ¹⁸Eropirã ōpa serẽque Goãmũre:

“Puhirõ áricũ eropa wabiricãporõ,” arĩ serẽque ãgure. ¹⁹Irinũrire masa ñero tarirãcoma. I yebare ãgu ãhacũnugura pũhrũ masa erã ñero tariri árimũriyoro. Iri eropa áriquerecũ ta áripehreri pũriri erã ñero taridiro tauro masa ñetariaro tarirãcoma pehrerĩnũ coregãre. Eropa ñero erã tarira pũhrũ dipaturi eropa ñero

tarisome i yeba pare. ²⁰Eropigu Goãmũ i ñero taririnũre bajamenũrigã áricũ iigũcumi. Igu eropiibiricũ ne yujugũ masũ taribiribocumi. Eropigu igũ beyenirã erã tariborore bajamenũrigã ñero taririre apigũcumi Goãmũ.

²¹Irisubure gajirãre pee masi ñaque. “Ôho ãhrimi Cristo,” erã aricũ erãre peebiricãque. “Ero ãhrimi Cristo,” erã aricũ sãre peebiricãque. ²²“Cristo ãhraa,” arĩ gũyarã, “Goãmũ yare weremũhtarã ãhraa,” arĩ gũyarã áricãrãcoma irisubure. Eropirã Goãmũ igũ beyenirãre gũyarã erã deyoro moarire ii ñmurãcoma. Goãmũ yare erã cóãcũ iidiarã iirãcoma erã gũyari masa. ²³Ire áripehrerire weryumũhtaa mũare iri eropa waboro core. Eropirã ôaro pee masi yuque mũa, arĩpũ Jesu igũ buherãre.

Jesu i yebaguere igũ dujariborore wereñumi

Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36

²⁴Eropa arĩtuhagũ ôpa arĩ werepũ Jesu erãre:

—Irinũri erã ñero tarira pũhũ, abe umũ majagũ, ñami majagũ sã boyo duhurãcoma. ²⁵Erã eropa wacũ, necã dipuru yuhridijariroca. Eropiro umaro maja sã yeba sã bũrigã ñohmeroca. ²⁶Irisubu ta yũhũ masũ Goãmũ igũ obeodigũ arigũca. Eropiro umarogue yũ turari mera yũ goesisiriri mera umaro maja imica weca i yebaguere yũhũ dujaricũ ñarãcoma masa. ²⁷Eropigu yaharã anyuare áripehrero i yebaguere obeogũra. Eropirã áripehrerogũre waha yaharãre yũ beyenirãre gameneorãcoma yũ pohrogue.

²⁸“Higueragũ irigũ waricũrre ñarã masia mũa. Irigũ yucũgũ pũricũcũ ñarã, “Bojori merogã duhyaa,” arĩ masia mũa. ²⁹Eropa ta irigũ waro dopa ta masique mũa. I áripehreri yũ arĩra iri eropa wacũ ñarã, “Cristo dujariboro merogã duhyaa,” arĩ masique mũa. ³⁰Diaye ta arigũ iiaa mũare. Irisubu majarã erã siriboro core áripehreri yũ arĩdiro dopa waroca. ³¹Umaro i yeba sã pehrea waroca. Yũ wereniguiripũ ne pehresome. Áripehreri yũ arĩdiro dopa ta eropa waha ojogorocũroca.

³²“Irinũre yũ dujariburinũre, iri hora sãre ne masibea yũhũ. Anyua sã irire ne masibeama. Masa sã ne masibeama. Yũ Pagũ dihta yũ dujariburinũre masimi.

³³“Mũa sã irinũre masibea. Eropirã ôaro guñatura coreque. Goãmũre serẽque. ³⁴Ôpa coreque mũa. I queoriñe mera irire mũare buhegũra. Wihi opũpũ yoarogue igũ curiro dopa ta ãhraa i. Igu igũ waboro coregã igũ pohro majarãre igũ wihire coredoremi. Yujurãyerire igũ mohmerire apimi. Yujugũre wihi disiporo ñhadibudoregũre ôaro coredoremi igũ dujariborore. ³⁵Eropigu wahãmi. Igu pohro majarãpũ igũ dujariburinũre ne masibeama. Igu ñamica o ñami deco, cãreña igũ wererisubu o boyoro igũ aribocumi. Erã ôaro ñhacorebiricũ igũ guñaña mariro arigũ erãre carĩrãre bocabocumi. Wihi opũre erã igũ dujariburinũre erã masibiro dopa ta mũa sã yũ dujariburinũre masibea. Eropirã yũre ôaro guña coreque. ³⁶Guñaña mariro yũ eraborore masirã, ôaro guña coreque. Yũ dorerire yahare eropa iiniguirã árique. Eropirã yũre ôaro coreque. ³⁷Eropigu mũare yũ arĩro dopa ta áripehrerãre eropa arãa. Ôaro guña coreque, arĩpũ Jesu igũ buherãre.

Pahia opará, Judio masare buherá mera Jesure wejédiañuma

Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53

14 ¹Eropi irisubure Pascua bosenu core, bugabiriri pan erã baburinu core penu duhyayoro. Irisubure pahia opará judio masare buherá mera, Jesure guyarí mera erã ñeha erã wejêburire game wereniguiñorã.

²—Bosenu áricũ igure ñehabiricãrã. Masa gua igure ñeacũ iarã gua gamenerenijarã gamequeãbocoma, arĩrã iñorã erã erã basi.

Nomeo poresuri mera Jesure pipeoñumo

Mt 26.6-13; Jn 12.1-8

³Eropi Jesu sã Betaniague Simo cami boadi ya wihigue áriñorã. Iri wihi erã baro watope, yujugo nomeopu alabastro mera iidirure poresuri nardo waĩcũri dicũdirure aĩrapo. Igo aĩrara wjacũri áriyoro. Eropigo igo irirure pãgũ Jesu dipuru weca pipeopo. ⁴Igo eropiiũ iarã gajirã ùrugã gua wañorã.

—¿Duhpigo igo eropa iisirimaacãri? ⁵Iri poresurire duaboañumo. Irire duago yuju bojori mohmeri waja wajataboañumo. Eropigo iri niyerure mojomorocũrãre oboañumo igo, arĩñorã erã erã basi. Eropirã igore turiñorã.

⁶Erã eroparicũ peegu Jesu erãre werepũ:

—¿Duhpirã eropa arĩri igore? Garibobiricãque igore. Igo yũre òaro iimo. ⁷Mojomorocũrã mũa mera eropa áriniguicãrãcoma. Eropirã mũa gamero erãre omasia. Yũpũ i yebare mũa mera eropa áriniguicãsome.

⁸Igo masiropẽ yũre iiamo. Yũre erã yaaboro core yũ dũpũre amuyugo poresuri mera sũhumo yũre. ⁹Eropigu diaye mũare arĩgu iiaa. Áripehrero i yebaguere, òari buherire erã wereroguere igo òpa iirare wererãcoma. Erã eropa arĩ werecũ peerã masa bajarã igo iirare guñarãcoma.

Juda Iscariote Jesure ìhatuirãre igũ ìhmuburire erã mera weretamuñumi

Mt 26.14-16; Lc 22.3-6

¹⁰Irisubure Juda Iscariote doce buherã mera majagu pahia opará pohro waha òpa arĩpũ:

—Yũhũ mũare weregũra Jesu igũ árirore mũa igure ñeacũ, arĩpũ.

¹¹Eropirã pahia opará irire peerã mucubiriñorã.

—Mũre niyerure orãra, arĩñorã erã Judare. Eropigu Juda Jesure ìhatuirãre igũ erãre ìhmuburire corenipũ.

Jesu igũ buherã mera igũ baturinu áriyoro

Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26

¹²Bugabiriri panre erã baburinu bosenu árinũgarinu áriyoro. Eropiro ovejare Pascua majagu áribure erã wejêrinu áriyoro. Irisubure igũ buherãpũ serẽpiñorã Jesure:

—¿Nohonogue Pascua bosenü mari baburire amudoregü obeori müñü gware? arĩñorã ïgure.

¹³Erã eroparĩcũ Jesupü perã ïgü buherã mera majarãre obeopü.

—Jerusaléngue waque. Erogue müa ejacũ deco sorobu tuhpeogü müare bocatĩrigücumi. ïgü bocatĩricũ ïgü mera waque. ¹⁴Eropa warã ïgü sihu ñajari wihigue ejarã, wihi opüre öpa arĩque: “¿Nohogue yññü, yñ buherã mera Pascua maja barire bagücuri?” arãmi gña opü,” arĩque wihi opüre. ¹⁵Müa eroparĩcũ peegü ümaro maja taribure mari gameri árípehreri mera erã amura taribure ïhmugücumi wihi opü. Erogue mari baburire iique, arĩpü Jesu erãre.

¹⁶ïgü eroparĩcũ erã perã ïgü buherã iri macague wañorã. Erã erogue erã ejacũ ïgü arĩdiro dopa ta wayoro. Eropirã erã Pascua áricũ baburire amuñorã.

¹⁷Eropi naidijaririsubu Jesu doce ïgü buherã mera erã bari taribugue eroguer ejarü. ¹⁸Eropirã erã mesague erã ba doarisubu Jesu erãre werepü: —Diaye arĩgü iiaa müare. Yujugü müa mera majagü ta yñ mera bagü ta yñre ïhaturirãre ïhmugücumi, arĩ werepü Jesu erãre.

¹⁹ïgü eropa arĩ werecũ peerã erãpü burigã bajawererã ïgure serëpinügañorã erã yujurãyeri.

—¿Yññü ta áribocuri müre ïhmubu? arĩñorã erã Jesure.

²⁰—Müa yñ doce buherã mera majagü ta ährimi ïgü. Yñ baripare yñ mera yoso bagü ährimi yñre ïhaturirãre ïhmubu. ²¹Iribojegue erã yñre arĩ gojadiro dopa ta yññü masü Goãmü ïgü obeodigü sirigüca. Eropigü yñre ïhaturirãre ïhmudigupü ñero tarigücumi. ïgüpñre ïgü masa dehyoabiricũ öapüricãboya. Ñero taribiriboñumi, arĩpü Jesu erãre.

²²Eropigü Jesu erã mera barisubu panre aĩ Goãmüre “Öhaa,” arĩ serëpü. Eropa arĩgü ta irire nuha guerepü erãre öpa arĩgü:

—Ire aĩ baque. I yñ düpü ähraa, arĩpü Jesu erãre.

²³Eropa arĩtuha ïgü ihriripare aĩ, Goãmüre “Öhaa,” arĩ serëpü. Erãre ïgü ocü árípehrerã erã irire ihrĩñorã.

²⁴—I yñ di ähraa. Bajarã masa erã ñero iirare cóãbu sirigüca. Eropigü yñ dire cóãgüca. Eropa sirigü Goãmü yñ Pagü “Masare öaro iigüra,” ïgü arĩdiro ii ojogorocügüca. ²⁵Diaye arĩgü iiaa müare. Goãmü ïgü opü árírogue mama igui decore yñ ihriboro core, öre igui decore dipaturi ihrinemosome yññü, arĩpü Jesu erãre.

Pedro “Jesure masibea,” ïgü arĩ gñyaburĩñere wereñumi Jesu

Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38

²⁶Eropirã yujuñe erã Goãmü bayarĩñere bayatuha, ütãgü Olivo waĩcüdigügue wañorã. ²⁷Erogue sihu ejaçü Jesu erãre werepü:

—Dohpagã ñami müa árípehrerã yñre cóãrãca. Müa yñre cóãborore öpa ta arĩ gojamühtañuma Goãmü yare erã gojarapügue: “Ovejare ïhadibugñre erã wejëcũ waro dopa ta iigüca. Yñ eropa iicü oveja ïgü yarã ïgure cohãgã

warãcoma,” arĩmi Goãmũ, arĩ gojañuma. ²⁸Eropigu Goãmũ ïgu yũre sĩridigure masura pũhrũ, mũa core Galileague wamũhtagũca yũhũ, arĩpũ Jesu erãre.

²⁹Ïgu eroparĩcũ peegu Pedro õpa arĩripũ:

—Yũ mera majarã áripehrerã erã mũre cõãquerecũ yũpũ mũre ne cõãsome, arĩpũ Pedro ïgure.

³⁰Jesu yũhrĩpũ:

—Diaye arĩgu iiaa mũre. Dohpagã ñamire cãreña pesubu ïgu wereboro core, mũ ñhresubu “Yũhũ Jesure masibea,” arĩgũca mũhũ, arĩpũ Jesu ïgure.

³¹Ïgu eropa arĩquerecũ Pedro õpa arĩ turaro busũro yũhrĩpũ:

—Mũ mera yũre erã wejẽquerecũ ta ne mũre cõãsome yũhũ, arĩ yũhrĩpũ ïgu Jesure.

Pedro ïgu eroparĩcũ peerã ïgu mera majarã ïgu arĩro dopa ta arĩriñorã erã sã.

Getsemanígue Jesu Goãmũre serẽñumi

Mt 26.36-46; Lc 22.39-46

³²Eropii erã Getsemaní waĩcuri gorogue wañorã. Eroque ejagu õpa arĩpũ Jesu: —Ohõ doayunque. Mũa ohõ doaropẽ sohõgue Goãmũre serẽniguigu wagu iiaa, arĩpũ ïgu buherãre.

³³Eropa arĩtuha Pedore, Santiagore, Ñure sihugãpũ. Eropigu ñero gũinũgarũ Jesu. Eropigu ñero siporãcũpũ. ³⁴Eropa ñero pepigu ïgu mera majarãre ïgu sihugãnirãre arĩpũ:

—Bũrigã ñero yũ siporãcũca. Yũre turaro pũriro dopa pepica yũa. Sohõñari wanigu iiaa. Ohõ dujanique. Eropirã yũ mera ta tũyunque mũa sã, arĩpũ Jesu erãre.

³⁵⁻³⁶Eropa arĩtuha ïgu ero core mero wanemo, yebague mereja, Goãmũre arĩpũ:

—Ahũ, mũhũ áripehrerire iimasia. Eropigu yũ ñero tariburire iidiabigu iibiricãque. Yũ eropa arĩquerecũ ta yũ gamero dopa iibita. Mũ basi masia. Mũ gamero dopa iique, arĩ serẽpũ ïgu Goãmũre.

³⁷Eropa arĩtuha urredã ïgu buherã pohrogue eranijagu erã carĩ oyarãre ïapũ. Ìha Pedore arĩpũ:

—Simo, ¿carĩgu iiri mũhũ? ¿Yuju hora gohra yũ mera tũyutamubirari?

³⁸Õaro iique mũa. Mũa pepiri mera õarire iidiaraa mũa. Mũa seyaro irire iidiaquererã ta irire bocatiubeaa. Eropirã Goãmũre serẽniguicãque ñero mũa iibiriboro dopa, arĩpũ Jesu Pedore.

³⁹Eropa arĩ weretuha dipaturi waha, Goãmũre serẽpũ daja. Ïgu ero core ïgu arĩdiro dopa ta arĩ serẽpũ daja. ⁴⁰Serẽtuha dipaturi erã pohrogue dujaripũ daja. Eropa dujarigu carĩ oyarãre ïapũ daja. Wũja pũritaricãyoro erãre. Eropirã erã Jesu “¿Duhpirã carĩri mũa?” erãre arĩcũ yũhrimasibiriñorã.

⁴¹Eropigu dipaturi ïgu Goãmũre serẽra pũhrũ, erã pohro eraa erãre arĩpũ:

—¿Mũa carĩrã soorã iiri dohpa? Iripẽta ãhraa. Sihajagãriro iiaa. Dohparagã yũre masũre Goãmũ ïgu obeodigure ñerãre erã oburĩsubu sihajaa. ⁴²Wahgãque. Ina warã. Ìaque. Yũre ñhaturirãre ñhmubu ohõ ahrimi, arĩpũ Jesu erãre.

Jesure ìhaturirã peresu ñeañuma
Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11

43 Ìgũ eropa arĩ wereniguirisubu Juda doce buherã mera majagu erapu. Eropirã masa bajarã ñoserimijirire, yucure opanirã ìgũ mera yujuro mera erañorã. Erã pahia oparã, judio masare buherã, murã sã erã obeonirã áriñorã. 44 Negohrare Jesure ìhaturirãre obu, òpa arĩtuhapu:

—Yũ ìgũ wayuporãre mimigu ìgũ ta áriñucumi mua ñeabu. Ìgũre yũ mimira puhru ñeaque. Eropirã ìgũre òaro ñeaque ìgũ duhribiriboro dopa, arĩ wereserepu Judapu erãre.

45 Eropigu Jesu pohroge eragu mata wa purumujupu:

—Buhegu, ÷ãhriri mũhu? arĩ ìgũre wayuporãre mimipu.

46 Ìgũ eropiicũ ìarã erã Jesure ñeañorã.

47 Erã eropiicũ ìagu ìgũ pohroge niguinirã mera majagu ìgũ matamijire tuãwea aĩ, pahia opu pohro majagure ìgũ gamirore tabe corocãpu.

48 Eropigu Jesu òpa arĩpu:

—÷Mua ñoserimijiri mera, yucu ðucari mera arirã, yajari masare iro dopa mua yure ñearã arirã iiri? 49 Òmuri nũcu Goãmu wihigue yũhu mũare buhedoacũ, mua yure ne ñeabiribu. Dohpaguere mua yure eropa iirã ì áripehreri Goãmu yare weremũtanirã erã arĩ gojadiro dopa ta mua yure iiaa, arĩpu Jesu erãre.

50 Eropirã Jesu buherã áripehrerã ìgũre cohã omagã wañorã.

51 Eropigu yujugu mamũ Jesu puhru nurusiaripu. Omasiarĩne dihta omadigu áripu. 52 Ìgũ sãre erã ñeadiacũ ìgũ ya omasiarĩnere cóacã suhri marigu oma duhrigã wapũ.

Judio masa oparã Jesure serẽpiñuma
Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24

53 Eropii pahia opu pohroge Jesure aĩ ejañorã. Iri wihiguere áripehrerã pahia oparã, murã, judio masare buherã sã gamenereñorã. 54 Eropigu Pedropu Jesu puhru yorogue ìha nurusiapu. Eropa nurusiagu ìgũ pahia opu Caifa waĩcũgu ya wihire cãhmotara sãriro eja, iri sãriro pohecague ñajaa wapũ. Eropigu ìgũ iri wihire corerã surara mera peame turo sòhma doapu.

55 Eropirã pahia oparã, gajirã oparã mera gamenererã Jesure wejẽdoremorã, guyari mera erã ìgũre dipuwaja moaborore guñamaariñorã. Erã eropa weresãburire guña bocabiriñorã. 56 Masa bajarã ìgũre erã gamero weresãmaacãquererã erã weresãri diaye áribiriyoro. Gajigu gajiropa arĩ, gajigu sã gajiropa dihta arĩñorã. 57 Eropirã gajirã erogue eja, Jesure weresãñorã:

58 —Ìhĩ òpa arĩmi: “Yũhu ì wihire masa iira wihire, Goãmu wihire cóãgura. Eropa cóãgu uñrenu puhru iri wihire dipaturi iigura. Iri wihi masa erã iira wihi árisome,” ìgũ aricũ gua peebu, arĩ weresãñorã.

59 Erã eropa arĩ weresãquerecũ ta iri diaye áribiriyoro. Gajigu gajiropa arĩ gajigu sã gajiropa arĩpu.

⁶⁰Erã eropa arĩra pũhrũ pahia opu erã watope wahgãũgaja Jesure serẽpirũ: —¿Oã mũre weresãquerecũ ta erãre yũhri gamebeari mũhu? ¿Mũre erã weresãrire duhpigu erãre yũhri gamebeari mũhu? arĩpu ãgu Jesure.

⁶¹Ãgu eroparĩcũ peequeregu ta Jesu eropa pepicãpu. ãgu eropa yũhribiricũ ãagu pahia opu ãgure dipaturi serẽpirũ daja:

—¿Cristo ta ãhriri mũhu? ¿Õagu Goãmu magu ta ãhriri mũhu? arĩ serẽpirũ daja ãgu Jesure.

⁶²Ãgu eropa arĩcũgue ta Jesu yũhripu:

—Ãgu ta ãhraa. Eropirã yũhu masũ Goãmu ãgu obeodigu yũ Pagu turagu pohro, ãgu diayerũ yũ doacũ ãarãca mũa. Eropirã mũmaro maja imica watope yũ aricũ sãre ãarãca mũa, arĩpu Jesu ãgure.

⁶³Ãgu eroparĩcũ ta pahia opu opũpu ãgu saũaraũe suhrirore ãgu basi yeguecãpu gajirãre “Guataricãmi,” arĩdoregu.

—Ãre weresãrãre gajirãre mari gamebea pare. ⁶⁴Ãgu basi Goãmure ãgu ñero wereniguicũ peea mari. Eropirã ãgu ñero iira dipuwajare masituhãa mari.

¿Eropirã dohpa iirãcuri mari ãre dohpaguere? arĩpu pahia opu gajirã oparãre.

—Ãgu ñeri dipuwaja wejẽcãro gahmea, arĩ yũhriũnorã erã arĩpeherrerã oparã.

⁶⁵Eropirã erã mera majarã Jesure disico ehosũ ãgu cuirire diricãhmotacã, ãgure paũnorã. Patuha opa arĩũnorã ãgure:

—¿Noa mũre pari? ãbiriqueregu guare wereque, arĩ wereyaũnorã erã.

Eropirã opu yarã surara Jesure paũnorã.

Ãgure masibea, arĩpu Pedro Jesure

Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-29

⁶⁶Eropigu Pedro iri wihi maja sãriro pohecague ãgu arĩcũ pahia opu pohro majago erapo. ⁶⁷Igo Pedro ãgu sũhmacũ ãago ãgu dihtare ãhaniguipo.

—Nazare majagu mera Jesu mera mũ sã ãhrabu, arĩpo igo Pedrore.

⁶⁸Igo eroparĩcũ peeegu Pedropũ opa arĩpu:

—¿Dohpa arĩmaacãgo iiri mũhu? Mũ arĩgure ne masibea yũhu, arĩpu Pedro igore.

Igo eropa arĩra pũhrũ Pedro iri pũũ maja sãriro disiporo pohrogu warũ. Eropigu ãgu ero niguicũ cãreña werepu. ⁶⁹Ero ãgu arĩcũ ãago dipaturi werepo daja ero arĩrãre.

—Ihĩ Jesu buherã mera majagu ãhrimi, arĩpo igo.

⁷⁰Igo eroparĩcũ peeegu Pedro dipaturi arĩpu daja.

—Ãgure masibea yũhu, arĩpu daja.

Eropii merogã pũhrũ ta ero niguirã Pedrore opa arĩũnorã daja:

—Diaye ta ãhraa. Mũhu Galilea majagu ãhraa. Eropigu ãgu mera majagu ta ãhraa mũhu, arĩũnorã erã ãgure.

⁷¹Erã eroparĩcũ peeegu ãgu erãre yũhripu:

—Diaye ta Goãmu mera arĩgu iiaa mũare. Yũhu diaye arĩbiricũ Goãmu yũre dipuwaja moaporo. ãgure mũa arĩgure ne masibea yũhu, arĩ yũhripu ãgu erãre.

⁷² Ñgu eroparícũ ta cãreña werepũ daja. Ñgu werecũ peegu Jesu ñgu arĩrare guñapũ. “Cãreña pesubu ñgu wereboro core mũhũ yũre ùhresubu ‘Jesure masibea, arĩgũca mũhũ,” Jesu ñgu eropa arĩrare guñapũ Pedro. Eropa guñagũ turaro orepũ.

Pilato Jesure serẽpiñumi

Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38

15 ¹Eropirã boyorogue mũrã, pahia oparã, judio masare buherã, árĩpehrerã gajirã oparã mera gamenere weretamuñorã erã Jesure iiburire masimorã. Erã basi wereniguituha, Jesure dihri aĩgã Pilato waĩcũgure opũre oñorã ñgure. ²Erã aĩ ejacũ ñagũ Pilato ñgure serẽpipũ: —¿Diaye ta judio masa opũ ãhriri mũhũ? arĩ serẽpipũ ñgu Jesure. —Mũ arĩro dopa ta ñgu ta ãhraa, arĩ yũhrĩpũ ñgure Jesu. ³Eropirã pahia oparã baja weresãñorã ñgure. ⁴Erã eropa arĩ weresãcũ peegu dipaturi serẽpipũ daja ñgure. —Oã mũre baja weresãrã iima. ¿Erã eropa arĩ weresãquerecũ yũhrĩbeari mũhũ? arĩpũ ñgu. ⁵Ñgu eroparícũ Jesu yũhrĩbirĩpũ. Eropĩgu Pilato ñhamaria warũ.

Jesure wejẽdoreñuma

Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16

⁶Bojori nũcũ Pascua bosenu árĩcũ peresu árĩdigũre yujugũre masa “Ñgure wiuque,” erã arĩgũre Pilato eropa wiubasamũripũ. ⁷Irisubure Barrabá waĩcũgũ peresugue árĩpũ. Ñgu oparãre cóãdiarã mera majagũ masare wejẽrã mera majagũ árĩpũ. ⁸Eropirã masa bajarã Pilato pohrogue eja, ñgure serẽñorã: —Bojori nũcũ mũ iidiro dopa ta iique daja gũare. Yujugũ peresugue arĩgũre gũare wiubasaque daja, arĩñorã erã.

⁹Erã eroparícũ Pilato erãre serẽpiñapũ:

—¿Mũa yagũ opũre judio masa opũre wiucuri? arĩ serẽpipũ Pilato erãre Jesure wiudianijagũ.

¹⁰Jesure masa erã mahicũ ñarã pahia oparã Jesure ñhaturirã árĩñorã. Eropa ñhaturirã ñgure wejẽdorerã oñorã Pilatore. Erã ñhaturirire masĩgu Pilato Jesure wiudiarĩpũ. ¹¹Ñgu eropa wiudiaquerecũ ta pahia oparã Jesu mera masare guacũ iñorã. Opa arĩdoreñorã erãre: “Barrabãre wiuque. Jesure wejẽdoreque,” Pilatore arĩdoreñorã masare. ¹²Eropĩgu Pilatore Barrabãre erã wiudorera pũhrũ Pilato erãre serẽpipũ daja:

—¿Ihĩ “judio masa opũ” mũa arĩgũpũre duhpĩgũcũri yũhũ? arĩ serẽpipũ ñgu.

¹³—Crusague pabia wejẽque ñgure, arĩ gaguiniguñorã masa.

¹⁴—¿Ñehenore ñerire iiari ihĩ mũa eropa arĩ gaguiniguicũ? arĩpũ ñgu.

Ñgu eroparícũ peerã erã gaguiniguinemoñorã daja.

—Crusague pabia wejẽque ñgure, arĩñorã daja.

¹⁵ Erã eropa arĩ gaguiniguicũ peegũ Pilato Barrabãre wiudorepũ masare mucubiricũ iidiagu. Eropigũ Jesure yuradari mera tãradore, crusague pabia wejẽdoregũ wiapũ surarare.

¹⁶ Eropi surara ãgũ opũ Pilato wihigue pretorio waĩcũri wihigue Jesure aĩ ejañorã. ãgũre aĩ ejatuha erã gajirã surara erã mera majarãre gameneremorã sihubeñorã. ¹⁷ Eropirã erã opũ ya suhriro dopa bejariñere Jesure sãñorã. Eropa sãtuha pora berore ii ãgũ dipuru duhpeñorã. ¹⁸ Eropiituha õpa arĩ weryañorã erã ãgũre:

—Umupeorã arique. Judio masa opũ õaro áriporo, arĩ weryañorã ãgũre.

¹⁹ Eropirã ãgũ dipurare yucũgũ mera padu, ãgũre disico ehosũ, gũhyadiaro ãaro dopa ta mereja ãgũre ii birañorã. ²⁰ Eropi ãgũre werya biratuha, erã sãra suhrirore tuwea aĩ, ãgũ ya suhriropũre ãgũre sãñorã daja. Eropirã ãgũre crusague pabia wejẽmorã aĩ wiria wañorã.

Erã Jesure crusague pabia wejẽñuma

Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27

²¹ ãgũre aĩgã, Simo Cirene majagu pohegue áridigũ erã pohro ãgũ eracũ ãarã surarapũ ãgũre Jesu ãgũ coãra crusare coãgãbasadoreñorã. Alejandro, Rufo sã pagũ áriũ Simopũ.

²² Waha Gólgota waĩcũrogue ejañorã. Gólgota arĩro mari ya mera “dipuro” arĩro iiaa. ²³ Eropirã vinore suĩri deco mera erã morera decore Jesure oriñorã. Iri decore ihribiripũ ãgũ. ²⁴ Eropirã ãgũ suhriro tuwea aĩra pũhũ crusague Jesure pabiañorã. Erã pabiatuhaja ãgũ suhri mũrare “¿Noa yañe árirocuri iñe?” arĩ game deabirañorã.

²⁵ Jesure erã pabiara pũhũ uñre hora duhyayoro goeri boje ejaboro. ²⁶ Eropirã crusague õpa arĩ gojarapũre pabia duhtuñorã. “Ihĩ judio masa opũ áhrimi,” erã arĩ gojaturapũ áriyoro. Iri erã gojaturapũ Jesure erã weresãra áriyoro. ²⁷ Eropirã perã yajari mũrare Jesu pohro gajimijirigue crusarigue erã pabiatuñorã erã sãre. Yujugũ ãgũ diayepũ, gajigũre ãgũ copũ pabiatuñorã. ²⁸ Erã eropiicũ iribojegue Goãmũ yare weremũtanirã gojadiro dopa ta eropa wayoro. Õpa arĩ gojayuñuma: “‘Dorerire tarinũgarã mera majagu áhrimi,’ arĩ pepima masa ãgũre,” arĩ gojañuma iribojeguere.

²⁹ Eropirã crusari pohro tarigãrã Jesure ãha, erã dipurare yurerã, ãgũre ñero arĩ wereniguñorã.

—Mũhũ ta “Goãmũ wihire cohã, uñrenũ pũhũ iri wihire amugũra daja,” arĩdigũ áriribũ mũhũ. ³⁰ Mũ basi dijaque. Eropigũ mũ basi tarique. Eropigũ tari weregũca mũhũ, arĩ weryañorã erã.

³¹ Erã iro dopa ta pahia oparã sã judio masare buherã sã ãgũre eropa weryañorã. Eropa arĩ weryarã õpa arĩñorã erã basi:

—ãgũ gajirãre taudigũ áriqueregũ ta ãgũ basi tarimasibeami. ³² “Israe masa opũ áhraa,” arĩrimi ãgũ. Eropirã ãgũ basi dijaricũ ãarã ãgũre umupeorãca, arĩ weryañorã.

Yajari mura sã ãgu pohro erã pabianirã eropa ta ãgure ñero arĩ wereyañorã.

Jesu s̄iria wañumi

Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30

³³Eropi goeri boje árĩcũ ùhre hora gohra árĩpheerogue naitĩa wayoro.

³⁴Eropigu irisubure ero nait̄arisubu Jesu turaro gaguiniguipũ:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? arĩpũ ãgu. Ire arĩgu mari ya mera òpa arĩgu iipũ: “Yũ Goãmũ, yũ Goãmũ, ¿duhpigu yũre cohãri muhũ?” arĩgu iipũ ãgu Pagure.

³⁵Ãgu eroparĩcũ peenirã yujurãyeri ero niguinirã òpa arĩñorã:

—Goãmũ yare weremũhtadigure Eliare sihugu iicumi, arĩñorã erã.

³⁶Eropigu yujugu erã mera majagu mimi aĩri yũsu mera vino sũirire yosotuha aĩ omagã, yucũgu ojogoro diritu, Jesure simujuripũ. Eropa iigu òpa arĩpũ:

—Corenique. Elia ãgure itamucũ ãnirã dohpa mari, arĩpũ ãgu gajirãre.

³⁷Ãgu eropa arĩra pũhrũ dipaturi Jesu turaro gaguinigi s̄iria wapũ.

³⁸Ãgu s̄iricũ ta Goãmũ wihi majañe suhriro ero erã cãhmotara suhriro gasiro deco mera yehguea wayoro. ³⁹Ãgu eropa s̄iricũ ãagu surara opũ Jesu pohro niguidigu òpa arĩpũ:

—Diaye ta ãhraa. Ihĩ Goãmũ magũ ta ãhrañumi, arĩpũ ãgu.

⁴⁰Eropirã yoarogue ãhaniguinirã nome sã árĩñorã Jesure ãhaniguirã.

Erã nome mera María Magdalena árĩpo. Gajigo María waĩcũgo sã árĩpo.

Igorũ José ãgu pagũ magũ Santiago erã pago árĩpo. Gajigo Salomé

waĩcũgo árĩpo. ⁴¹Erã nome Jesu yare òaro peerã nome árĩñorã. Erã

Galilea yeba ãgu árĩcũ ãgure itamumũriñorã. Erã nome mera bajarã gajirã nome sã árĩñorã. Jerusalengue Jesu mera arinirã nome árĩñorã.

Jesu dũpũre masa gobegue apiñuma

Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42

⁴²⁻⁴³Eropii irinũ ãgu s̄iriranũ Sabado core judio masa soorinũ core majanũ

árĩyoro. Eropiro Pascua maja árĩburire erã amurinũ árĩyoro. Irinũ ñamica

árĩcũ José Arimatea majagu güiro mariro Pilato pohroque ejarũ. Jesu dũpũre

serẽgu ejarũ. José oparã mera majagu oparã erã umupeodigu árĩpũ. Eropigu

Goãmũ ãgu opũ árĩburire coregu iipũ. ⁴⁴Eropigu José Jesu dũpũ mũrarore ãgu

Pilatore serẽcũ Pilatorũ peegu, pee uca wapũ. “¿Jesu s̄irituhayuri?” arĩ pepipũ.

Eropigu surara opũre sihu òpa arĩpũ ãgure:

—¿Jesu s̄iria wayuri? arĩ serẽpipũ ãgure.

⁴⁵Ãgu eroparĩcũ surara opũ yũhrĩpũ:

—S̄iria wami, arĩpũ.

Ãgu eroparĩcũ Pilato Josere odorepũ Jesu dũpũ mũrũre. ⁴⁶Ãgu odorera pũhrũ

José òariñe suhrirore asũpũ. Asũtuha, Jesu dũpũre aĩ diju, iri suhriro mera

omapũ. Omatuhaja erã utãyegue seara gobegue ãgu dũpũre apipũ. Apituha iri

gobe pohro árĩriye utãye wũariyere taragã tubiha nugucãpũ. ⁴⁷Eropirã María

Magdalena, María José pago Jesure ãgu apidirore ãñorã.

Jesu masa m̄riañumi
Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10

16 ¹Eropirã erã soorinũ Sabadonũ taricũ Maríã Magdalena, Maríã Santiago pago, Salomé mera poresurire asũñorã Jesu d̄p̄ure sũmorã. ²Eropirã Domingo boyorogã Jesure erã yaara gobegue wañorã erã. ³Warã òpa arĩñorã: —¿Iri gobere erã biharayere noa marire p̄gũbasarãcuri mari ñajaborore? arĩñorã erã erã basi.

⁴Iri gobegue ejarã iri gobere biharayere ut̄ayerẽ erã p̄gũ nugurayere ñañorã. W̄hariye ut̄aye áriyoro. ⁵Eropa ñarã iri gobeguere ñañañorã. Eropa ñajajarã mamure diayerũ doagure boreri suhricũgure ñañorã. Ñarã ñha uca wañorã. ⁶Erã ucacũ òpa arĩpũ ñgũ:

—Ucabricãque. Crusague erã pabiadĩgure Jesu Nazare majagure amaraa m̄ña. Masa m̄riatuhami. Òre marimi. Erã ñgũ d̄p̄ure apidirore ñaque. Ñatuhaja ñgũ buherãre Pedro sãre òpa arĩ wererã waque. ⁷“Ñgũ m̄ña core Galileague wam̄htagũcumi. Eroque ñgure ñarãca m̄ña. Ero ñgũ arĩdiro dopa ta m̄ña ñgure ñarãca,” arĩ wererã waque, arĩ wererũ mamũ erãre.

⁸Ñgũ eroparicũ erã güi, naragã, masa gobe pohro árinirã omagã wiria wañorã. Eropa güirã gajirãre werebiriñorã.

Jesu Maríã Magdalenare dehyoañumi
Jn 20.11-18

⁹Eropii Domingo áricũ Jesu ñgũ masa m̄riara p̄hrũ Maríã Magdalenare dehyoam̄htarũ. Igo siete wat̄ea ñajasũdigo áripo. Jesu ñgũ siriboro core igore wat̄eare cóãpũ. Eropigũ igopure dehyoam̄htarũ ñgũ ñgũ masa m̄riara p̄hrũre. ¹⁰Jesu igore dehyoara p̄hrũ igo ñgũ mera majarãre werego wapo. Erã ñgũ sirirare bujawererã orerã áriñorã. ¹¹“Cristo ojocariami. Ñgure ñabũ,” igo arĩquerecũ peediabiriñorã.

Jesu ñgũ buherãre dehyoañumi
Lc 24.13-35

¹²P̄hrũ perã Jesu buherã mera majarã campogue wiri marirogue wañorã. Erã eropa waniguicũ Jesu gajiropa bejagũ gũhyaro dehyoapũ erãre. ¹³Ñgũ eropa dehyoara p̄hrũ, waha gajirã Jesu yarãre wereñorã. “Ḡña Jesure ñabũ,” erã arĩ wererũ erã peediabiriñorã daja.

Jesu ñgũ yare buhedoregũ obeoñumi ñgũ buherãre
Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23

¹⁴P̄hrũ once ñgũ buherã mesa pohrogue erã doacũ erãre dehyoapũ ñgũ. Eropigũ ñgure ñanirã “Jesu masa m̄riapũ,” arĩ erã wererũ peediabirirare erãre turipũ Jesu. Ñgure òaro umupeobiriri dipuwaja erãre turipũ. ¹⁵Erãre turituha òpa arĩpũ:

—I yeba árîpehreroguerê masare árîpehrerãre õari buherire buherã waque. ¹⁶Yûre umupeorãre erã waïyenirãre erã peamegue wabonirãre taugucumi Goãmũ. Eropirã yûre umupeobirã Goãmũ ïgũ dipuwaja moamorã, peamegue wamorã árîrãcoma. ¹⁷Eropirã yûre umupeorã yu turari mera õpa iirãcoma: Yû turari mera watãa masare ñajasûnirãre cóãrãcoma. Eropirã mama disirore wereniguirãcoma. ¹⁸Eropirã añare ñeacũ, árîpehreri nimare erã ihricũ pûrisome erãre. Eropirã dorecũrã weca erã mojotorire erã mohmepi ñeacũ õarã warãcoma, arĩpũ Jesu ïgũ buherãre.

Jesu umarogue mûria wañumi

Lc 24.50-53

¹⁹Eropa arĩ weretuha mari Opũ Jesu umarogue mûria wapũ. Erogue ejagũ Goãmũ diayerũ doapũ ïgũ mera opũ árîgũ. ²⁰Eropirã ïgũ buherãpũ árîpehreroguerê õari buherire Goãmũ masare ïgũ tauburire buherã wañorã. Erã eropa buhecũ mari Opũ erãre itamupũ. Deyoro moarire ïgũ turari mera iimasicũ iipũ erãre masare ïgũ ya buherire peedoregũ. “Eropa ta árîporo,” arãa yũhũ. Iripãta ãhraa.